15 İKİNCİ TEŞRİN 1942
PAZAR
Beşinci Yıl No. 1612

Yeni Sabah

Telefon : 20795
GÜNDELİK SİYASİ HALK GAZETESİ
Her yerde 5 kuruş

Sümer Bank Yerli Mallar Pazarları Müessesesi Müdürlüğünden:

Yeni gelen zengin ipekli çeşitleri ve hususi surette ve birbirinin eşi olmayan desenlerde bir Türk san'atkârına yaptırılan yalnız BİRER ROPLUK EMPRİMELER Yerli Mallar Pazarları mağazalarında serbest satılmaktadır.

Millî Şef

İcra Vekilleri Heyetine riyaset ettiler

Ankara 14 (A.A.) — İcra Vekilleri Hey'eti bugün Başvekâlette saat 10 da Reisicumhur İsmet İnönü'nün riyaseti altında toplanmıştır.

Yıldırım harbi ve beşinci kol

Anlaşılıyor ki bu harpte Nazilerin Hollanda, Belçika ve Norveçte kullandıkları usulü bugün Müttefikler kullanıyor. Bütün Şimali Afrika Almanların aleyhinde bir beşincikol halindedir.

Mısır ve Libyadaki Mihver hezimetinin, başlangıçta tahmin edildiğinden çok daha geniş ve kat'î olduğu anlaşılıyor. İngiliz ve Müttefik orduları parlak bir zafer kazanmışlardır. Takip ve kovalama amansız olarak devam etmektedir. Tobruk ile iki gündür General Montgommery'nin askerleri elindedir. Dokuz günde İngilizler 600 küsur kilometrelik bir mesafeyi harp ede ede katetmişlerdir. Şimdiye kadar Almanlar bu şimşek ve yıldırım harbini bütün dünyaya bir "Cermen hususiyeti" gibi göstermeğe çalışmışlardı. Fakat anlaşılıyor ki hazırlanmak ve lâzım gelen tedbirleri almak şartiyle bu sistem hiç bir memleketin ihtira beraatını cebinde gizli saklıyabildiği bir şey değildir.

Anglo Sakson ve müttefikleri Mısır cephesinde bu galebeyi temin ederken tâ Amerikadan gelen kuvvetler de Şimali Afrikaya çıkmağa başladılar. Bu kuvvetleri nakleden armadanın beş yüz nakliye gemisi ile (350) harp sefinesinden terekküp ettiği şimdi ifşa edilmiştir. Bu kadar muazzam bir kalabalık günlerce Atlantik denizinde rahatça seyrine devam edbilmiş ve ne Alman denizaltıları ve ne de Alman tayyareleri tarafından iz'aç edilebilmiştir. Mihver tahtelbahirleri yüzünden Atlantiğin tehlikeli bir kıt'a haline geldiği hakkındaki iddiaların ne kadar mübalâğalı ve propaganda mahiyetini haiz olduğu herkesin nazarında sabit oluyor. Hattâ Alman tebliğ ve radyolarına göre karaya asker çıkarmak sıralarında ve bir haftadanberidir ancak yüz on bin tonilâtoluk gemi batırılmış veya hasara uğratılmıştır ki mevcut tonaja nazaran yüzde üç nisbetini bile bulmaz. Okyanus aşırı kıt'alardan böyle muazzam bir kafilenin selâmetle gelişi harikalarla dolu üç yıllık bu muharebede bile fevkalâde sayılacak bir tekâmüldür. Tonaj noksanı, taşıt buhranı, efrat noksanı, denizaltı tehlikesi gibi âmiller Amerikalıların azim ve kararını hiç sarsmış değildir. Diğer taraftan yine bugün açığa vurulduğuna göre Amerika ve İngiliz subayları bu Afrika harekâtını tanzim ve idare için aylarca Cezayir, Fas ve Tunusta gizli olarak çalışmışlar ve lâzım gelen yardım unsurlarını hazırladıkları gibi asker çıkarılacak mıntaka ve noktaları da kemali itina ile seçerek işin bütün teferrüatını kararlaştırmışlardır. Tıpkı Hollanda ve Belçika veya Norveçte Almanların iki küsur yıl evvel yaptıkları gibi... Anlaşılıyor ki harpte Nazilerin kullandıkları taarruz usulleri bu defa kendi aleyhlerinde olmak üzere harekete geçirilmiştir. Bütün Şimali Afrika beşinci kol olmuştur. Norveçin (Quisling) i yerine şimdi de Şimali Afrikanın Darlanı vardır. General Giraud'lar ve De Gaulle'ler de sadık muavinlerdir. Çekoslovakya Cümhurreisi Benes Londrada beyanatta bulunarak kat'i zafer hamlesinin yakın olduğunu söylemiştir. Cenubî Afrikanın Sefi Mareşal Smits de yine Londrada bir hitabede bulunarak zafer yoluna girildiğini ve 1943 yılının Mihvercilerin yıkılma senesi olacağını ve tam galebenin 1944 te tahakkuk edeceğini ifade eylemiştir. Daima taarruz ve hem de Afrikada ta-

(Sonu Sa. 3 Sü. 7 de)

Tunus için harp

Tunusta Fransızlar Almanlarla çarpışmağa başlamışlar

Müttefik kuvvetler Bizert müstahkem limanına doğru süratle ilerlemeğe devam ediyor

Fransız donanması Cezayirde

Londra, 14 (A.A.) — Tunus topraklarına giren Mütefikler, Bizerte üzerine ilerlemektedirler. Bu kuvvetler şimdi başlıca bütün demiryollarının hakimi olmuşlardır. Önde birinci İngiliz ordusu yürümektedir. Mühim noktalar birbiri ardından Müttefiklerin eline düşmektedir. Sahillere durmadan takviye kuvvetleri çıkarılmaktadır. Fransızlar da nakliye işlerinde Müttefiklerle işbirliği yapmaktadırlar. Hava meydanları etrafındaki Fransız garnizonları, Tunusta Almanlara mukavemet etmektedirler. Bu şartlar altında Almanların daha uzun müddet tutunmaları ihtimal haricinde görünmektedir. Esasen Almanlar, uçaklarla naklettikleri hafif tanklara sahip bulunmaktadırlar. Bu silâhlarla Müttefiklerin ağır tank ve toplarına karşı mücadele imkânı yoktur.

Bir Rekor

Nevyork, 14 (A.A.) — Nevyork Herald Tribune gazetesi yazıyor:

140,000 Amerikalı, iki veya üç gün içinde Şimalî Afrikada karaya çıkmıştır. Bu miktar, 1918 senesinde Fransada çıkarılmış olan miktara muadildir. Fakat o zaman bu kadar asker, ancak 15 gün zarfında karaya çıkarılabilmiş idi. Fazla olarak Afrikada karaya asker ihracı Fransaya asker çıkarılmasından daha müşkül idi.

Amerikadaki Kanaat

Londra, 14 (A.A.) — Vaşingtondaki kanaate göre Müttefikler Tunusa birkaç gün zarfında hâkim olacaklardır. Stalinin Akdenizdeki hâdiselerin şark cephesi üzerinde yakında tesirleri görüleceği hakkındaki beyanatından sonra Alman radyosu halkı fena haberlere mukavemete alıştırmak maksadiyle Müttefiklerin ikinci bir cephe teşkili için hazırlıklarını bitirdiklerini yaymaktadır. Stalin, bundan başka Müttefiklerin İtalyayı harp harici ederek Almanyayı nın muhabiri Heinzen Packart. buradaki tahkimatın epeyce kuvvetlendirilmiş olduğunu ve

(Sonu: Sa. 3, Sü. 1 de)

İngiliz tayyarelerinin kalktıkları yerle Cenovayı gösteren harita

italyaya yeni hava akınları

İngiliz tayyareleri Cenovayı yeniden şiddetle bombaladılar

Büyük yangınlar çıktı

Londra 14 (A.A.) — Resmî: Dünkü Cuma — Cumartesi gecesi İngiliz hava kuvvetlerine mensup bomba uçakları Cenovaya taarruz etmişler ve birçok büyük yangınlar çıkarmışlardır. Uçaklarımızın hepsi hiç bir zarara uğramadan geri dönmüşlerdir.

İngiliz Tebliği

Londra 14 (A.A.) — Cenovaya karşı yapılan hava akınından bahseden hava nazırlığının tebliği:

Cuma/Cumartesi gecesi Lancaster ve Stirling tiplerindeki uçaklar Cenova'ya bombalarla taarruz etmişlerdir. Şehrin üzerinde bulut yoktu. Tenvir fişekleri sayesinde hedefler tamamile tesbit edilmiştir. Taarruz temerküz ettirilmiştir. Uçaklarımız Cenova'yı terkederken büyük yangınlar görülmüştür. Hiç bir uçağımız kayıp değildir.

Hücumun Tafsilâtı

Londra 14 (A.A.) — İngiliz bombardıman uçakları, 23 gün içinde 7 inci defa olarak İngiltereden gelerek İtalyaya hücum etmişlerdir. İngiliz uçakları, 2250 kilometre mesafe katetmişlerdir. Bu uçaklar, İtalyan hududunu aşıncaya kadar Almanların işgali altında bulunan Fransız toprakları üzerinde uçmuşlardır. Bilhassa Cenovaya karşı yapılan hücumlar çok şiddetli olmuştur. Bu şehir, Rommele mühimmat yetiştirmekte olan liman idi. Son zamanlarda yapılan hücumların gayesi, Afrikadaki Mihver kıt'alarına takviye kuvvetleri göndermekte olan gemilerin adedini azaltmak idi.

STALİN MEMNUN

Müttefiklerin şimalî Afrikaya asker çıkarmaları karşısında Sovyetler ne düşünüyorlar

Stalin, yakında İtalyanın harp harici kalacağını ileri sürüyor

Londra, 14 (A.A.) — Stalin, Şimali Afrikadaki Müttefikler tarafından girişilen taarruzun inkişafına dair düşüncelerini söylemiştir. Bir Amerikan gazetesi M. Staline şu suali sormuştur:

— Şimali Afrikadaki sefere dair Sovyet Rusyanın fikri nedir?

M. Stalin şöyle cevap vermiştir:

— Bu sefere dair Sovyet görüşünü evvelce söylemiştir. Bu taarruz Müttefiklerin askeri

(Sonu: Sa. 3 Sü. 8 de)

Sekizinci ordu ilerliyor

Tobruktan sonra Gazzala da İngilizlerin eline düştü. Tobrukta 4000 C. Afrikalı esir kurtarıldı

Kahire, 14 (A.A.) — Ortaşark İngiliz kuvvetleri umumî karargâhının bugünkü cumartesi müşterek tebliği:

Tobruk batısında çekilen düşmanı takibe devam eden kuvvetlerimiz Mihver kıtalarını Gazalaya kadar geri atmışlardır. Tobrukta bir miktar Alman esir alınmıştır.

12/13 Sonteşrin günü ve gecesi bomba ve av uçaklarımız Gazala batısında çekilmekte bulunan düşman kollarına taarruza devam etmişlerdir. Üslerimizin Sirenaikaya nakledilmesi sayesinde harekât gittikçe genişlemektedir.

12/13 Sonteşrin gecesi Tunus hava alanı ağır surette bombalanmış ve şiddetli makineli tüfek ateşine tutulmuştur. Akaryakıt depoları, atölyeler hangar

(Sonu: Sa. 3 Sü. 3 de)

Bulgaristandaki bugünkü hayat

Yeni gelen bir Fransız muharririnin dikkate şayan müşahedeleri

Sofyadan geçerek Beyruta gelmiş olan bir Fransız Suriyede çıkan "La Syrie Et L'orient,, gazetesinde Bulgaristandaki müşahedelerini şöyle anlatıyor:

— Bulgaristan biraz da az tanınmış olmakla beraber şüphesiz güzel hattâ takdire değer bir memleket amma aynı zamanda da fakir bir memleket.

Eskiden büyük bir köy olan Sofya bedîî güzellikten mahrum bulunmakla beraber payitaht olmak payesine müstahak görünüyor. Parklar, umuma mahsus bahçeler, lokantalı sun'i göller ve plâjlarla süslenmiş. Merkezî meydanlarda mükellef otellerin muhteşem cepheleri yükselmekte. Fakat gerek geçici yolcuların, gerekse Sofyalıların en çok hoşlarına giden müesseseler eski Yunan meyhanelerini andıran birahanelerdir. Bu birahanelerde nefis Münih birasile leziz iskara köfteleri, kaymaklı mantar, havyar ve karides yenilir, dumanlı ve neş'eli bir muhit içinde eğlenilirdi. Yenilirdi diyorum, zira Almanların akınından sonra Sofyanın bu hususiyetinin tamamile değişmiş ve bunların ancak tatlı hatıraları kalmış olduğunu gördüm.

Sofya Tarassut Noktası

Bulgarlar, meslek itibarile asker olanları müstesna, sevimli ve sade insanlardır ve misafirleri şarka has bir iyi karşılayışla karşılarlar.

Sofya civarındaki Bulgar köylerini gezdikten sonra asıl Sofya şehrinde vakit geçirmeğe başladığım zaman oldukça acayip müşahedelerde bulunmak fırsatını elde ettim. 1941 yılı Martının birinci günü Bulgaristanın Almanlar tarafından istilâ ve işgali umumî bir hayret uyandırmıştı. Bulgar milleti olayı büyük bir ihtiyatla karşıladı.

(Sonu: Sa. 3 Sü. 4 de)

Alman-Rus harbinde yeni safhalar

Almanlar kışa rağmen Stalingrad cephesinde hücum ediyorlar

Moskova 14 (A.A.) — Röyter ajansının hususi muhabiri bildiriyor:

Almanlar, Tuapse'nin şimal doğusuna takviye kıt'aları getirmişlerdir. Düşman, ormanlar içinde Rus müdafaa hatlarında zayıf noktaları bulmak için durmadan gayret sarfetmektedirler. Bu son günlerde hafif mitralyözlerle mücehhez küçük Alman grupları Rus hatlarına nüfuz etmeğe teşebbüs etmişlerdir. Bu kuvvetlerin ya imha edildikleri veya geri çekilmek mecburiyetinde bırakıldıkları sanılmaktadır.

Alman faaliyetinin en fazla olduğu yer, düşmanın bir çok kere geçmeğe teşebbüs ettiği meşhur nehrin kıyılarıdır.

Novorosisk çevresinde Ruslar, yaptıkları ânî bir taarruz neticesinde iki tepeyi işgal etmişlerdir.

Alman Resmî Tebliği

Berlin 14 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığı tebliğ ediyor:

Cenup doğu Kafkasyada birçok tepelerle düşmanın birçok harp mevzileri hücumla zapt ve Tuapse bombardıman edilmiştir.

Terek kesimlerinde Sovyetlerin şiddetli taarruzları püskürtülmüştür.

Stalingradın cenubunda Sovyetlerin yapmış oldukları mevzii

(Sonu: Sa. 3 Sü. 4 de)

Hükûmet Nebatî yağların yüzde 15 ni satın almağa karar verdi

Satın alma fiyatları tesbit edildi. Bu yağlar ihtiyaca göre memleketin her tarafında tezi edilecek

Ankara, 14 (Yeni Sabah muhabirinden) — Bugün resmî gazetede çıkan bir kararnameye göre, nebati yağ istihsal eden fabrikalar, istihsal ve imal ettikleri bütün yağların miktarını her ay sonu vaziyetlerine göre, nihayet müteakip ayın ilk 15 günü içinde mahallin en büyük mülkiye memuruna beyanname vermek suretiyle bildireceklerdir.

Kararnamede nebati yağ istihsal eden müesseseler sahiplerinin beyannamelerinde yazacakları hususat tasrih edilmektedir. Bu kararname hükümlerine göre istihsal edilmiş yağların yüzde on beşi miktarına aşağıdaki bedellerle satın alınmak üzere hükûmetçe el konulmuştur. Alınacak yağları ihtiyaca göre memleketin her tarafında tevzie Ticaret Vekâleti mezun bulunmaktadır.

Tesbit edilen satın alma fiyatları şöyledir:

Zeytinyağları: Yüzde 1,5 asitli kilosu 80 kuruş, rafine 79 ku-

(Sonu: Sa. 3 Sü. 4 de)

İtalyan esirleri Mısırda:

— Mısıra bu kadar çabuk gireceğimizi hiç ümit etmemiştim!

OLAYLARIN GEÇİDİ

MÜKÂFAT VE CEZA

Yazan Aka Gündüz

Varlık vergisi kanunu münasebetile Başvekilimizin verdiği nutuk, Türk inkılâp tarihine (Çarşamba nutku) adile geçecektir. Bu nutkun konusu; milletin ve devletin bütün unsurları arasında adaletli bir müvazene sisteminin kurulup devam etmesini esas tutmuştur.

Resmi veya hususî her iş bu müvazene sisteminin fermanından dışarı çıkamaz.

Bu sistemi yalnız şu bozabilir: Vazife ve mes'uliyeti hiçe saymak.

Memleketimizin tarihinde vazifesiz ve mes'uliyetsiz geçmiş kısa veya uzun zamanlar görülür. Fakat bu devir —hele şu dünya perişanlığı içinde— bir demir pençe devridir. Bu demir pençeyi kullanmıyan herhangi memleket, istediği kadar zengin ve büyük olursa olsun, mutlaka tehlikeli vaziyete düşer.

Demokrasilerin ve hürriyetlerin ölçüsüzlüğünü taşıyan İngiltere ve Amerika bile demir pençe nizamınca hareket ettikleri için günden güne muvaffakiyetlerini arttırıyorlar.

Demir pençe nizamını kanunun, adaletin dışında ve ulu orta şiddetin içinde aramamalıdır. Onun kaynağı aklıselimdir, metin davranıştır, takip ve tatbiktir. Bunun en güzel, en etraflı tarifini (Çarşamba nutku) nun şu cümlesinde buluruz: İyi iş görene mükâfat, kötü iş görene ceza.

Bu devrin içyüzünü ve icaplarını iyiden iyiye kavramışızdır. Onun içindir ki demir pençe nizamını ancak bu (mükâfatla ceza) da buluyoruz.

Herkes emin olabilir ki ister varlık vergisi kanununun tatbikinde olsun, ister öteki bütün işlerde, Cümhuriyet hükûmetinin ilhamlandığı tek kaynak bu mükâfat ve ceza prensibinin dayandığı adalet fikridir. Adalet, iyi. Fakat pamuğa sarılmış adalet değil. Demir pençe elinde tutulan adalet. İşin kökü budur ve bu mutlaka olacaktır.

EBU ALİ SİNA

Yazan: M. Zeki Korgunal

No. 70

Nakil ve iktibas hakkı mahfuzdur

Helvacı dervis, bu oyun karşısında elbette aciz kalmazdı, mukabil bir oyun oynıyarak işin içinden sıyrılabilirdi. Fakat ya sıyrılamazsa?.. İşte o zaman helvacı dervişin de, helvacı güzelinin de, Şemsicihanın mukaddes aşkının da hapı yutacağı muhakkaktı.

Şemsicihan, babasını savdıktan sonra düşünceye daldı. Kendi kendine şöyle konuşmağa başladı:

— Ben ne haltettim de babama söz verdim? Yoksa helvacı güzelini sevmiyor muyum? Buna imkân var mı? Onu hayatımdan çok seviyorum. Benim yaşamam onun yaşamasına bağlıdır. O ölürse ben de ölürüm. Fakat babama verdiğim sözü de yerine getirmeğe mecburum. Çünkü babamdır. Ona itaatsizlik edemem. Safranlı elimi kapıya yapıştırmak zorundayım. Eminim ki helvacı dervis, ilmi sim ya kuvvetiyle, sevgilim helvacı güzelini ve dolayısiyle beni bekliyen felâketi önliyecektir. Ah... Bu gece... Evet bu gece müthiş bir imtihan gecesidir.

Şemsicihan, birbirini çürüten bir takım nazariyeler yürüterek birbirine zıd bir takım kararlar vererek o gün akşamı etti ve hiç kimse ile görüşüp konuşmadı. Yemek yemedi, su içmedi. Kendisine yemek zamanının geldiğini hatırlatan cariyelerini huzurundan kovdu. Akşam ortalık kararıktan sonra babasının yanına gitti. Utancından kıpkırmızı kesilmiş bir halde cesaretle sordu:

— Devletli babacığım! Bu gece elimi safrana bulayacağım ve size bahsettiğim kapıya işaret koyacağım. Bu hususdaki kararım kat'îdir. Yalnız beni çıldırasıya seven delikanlının akıbetini düşünüyorum. Acaba ona fenalık mı yapacaksınız, iyilik mi?

Emîr, kızının yüzüne dik dik baktı:

— Eminim ki sen onu seviyorsun? Fakat seni kaçırtarak gayri meşru şekilde naili visal olmayı göze alan bir çapkını her halde cezasız bırakmam.

Şemsicihan, bu cevaptan kat'iyen memnun olmadığını gösteren bir tavırla tekrar sordu:

— Ya ben onun affedilmesini rica edersem?...

Emîr, kaşlarını çattı:

— Benim kitabımda "af,, kelimesi yazılı değildir.

— Mademki öylde, ben de o dükkânın kapısına işaret koymam.

— İşte bunu yapamazsın. Çünkü o zaman seni cellâtlara teslim eder, diri diri derini yüzdürtürüm.

—Bana bu zulüm yapılırken yüreğim sızlamaz mı babacığım!

— Hiç merak etme! Tüylerim bile kımıldamaz.

— Fakat ben o delikanlıyı, senin de söylediğin gibi, seviyorum. Hem de çıldırasıya seviyorum.

— Onu yine sevebilirsin. Aşık ölürse maşukanın aşkı da ölmez ya...

— Demek sevgilimi öldürteceksin?

— Bu hususta henüz kat'i bir karar vermiş değilm, belk öldürtürüm, belki zindana attırırım, belki de'""

— Evet, belki de?...

— Belki de kendisinden hoşlanır, ona damadım olmak şerefini bahşederim.

Şemsicihan, biraz düşündü. Helvacı güzelinin babası tarafından sevileceğine kanaat getirerek son sözünü söyledi:

— Peki babacığım! Dükkânın kapısına safranlı elimi yapıştıracağım.

Baba ile kız, bu mevzu etrafında biraz daha konuştuktan sonra ayrıldılar. Şemsicihan, dairesine çekildi. Gece yarısına kadar hep helvacı güzelini, uzun zamandanberi beraber geçirdikleri mesut dakikaları düşündü. Gece yarısı kalkıp akşamdan hazırlanmış olan safrana sağ elini batırdı ve kendisini sevgilisine götürecek olan esrar engiz adamın gelmesini bekledi.

Vakit tamam olunca odanın orta yerinde heybetli bir adam peyda oldu. Kıza kendisini takip etmesini işaret etti. Kız, onun ardı sıra odadan çıktı. Yine dükkânın kapısı önünde aklını başına topladı. İçeri girerken safranlı elini kapıya yapıştırdı. Kapıda narin bir el resmi hasıl oldu.

Ertesi sabah safranlı kapıyı arayıp bulmak üzere harekete geçen Emîrin adamları, Kahirede ne kadar dükkân varsa hepsinin kapısı üzerinde aynı el resmini gördüler. Bu şaşılacak hâdiseyi gelip Emîre haber verdiler. Emîr, kızını gece yarısından sonra esrarengiz bir şekilde sevgilisinin kolları arasına götüren küstahların elleri, avakları bağlı olarak huzuruna getirileceklerini umarken, bu, inanılmaz haberi alınca, çıldıracak hale geldi. Fakat çok geçmeden aklını başına topladı. Meydan okuduğu insanın veya insanların boş olmadığına kanaat getirdi. Ulema ve ukalâyı yine huzuruna çağırtarak onlara meseleyi anlattı. İçlerinden birisi:

— Devletli sultanım, dedi. Ben kulunuza öyle geliyor ki, bu ilmi simya işidir. Kızınız geceleri ilmi simya kuvvetiyle götürülüvor ve bütün dükkânların kapıları yine ilmi simya kuvvetivle safranlanıyor. Su halde Kahirede bir ilmi simya üstadı var. Bu adamı hiç birimiz tanımıyoruz. Tanısak da kendisi ile başa çıkamayız. Çünkü biz çok şeyler biliriz amma, ilmi simyadan anlamayız.

Emîr, bu sözleri söyleyene hak vermekle beraber:

— Peki amma, dedi. İlmi simva üstadı olduğunu söylediğin bu meçhul adama karşı elimiz, kolumuz bağlı mı duracağız?

— Havır ya Emîr! Mücadeleye devam edeceğiz!

— Mücadeleye nasıl devam edebiliriz?

— Onun karşısına ilmi simyanın hakkivle vakıf başka birisini dikmek suretiyle...

— Kahirede böyle bir adam var mı?

— Kahirede değil ya, bütün Mısır ülkesinde böyle bir adam bulunabileceğini zannetmiyorum.

— O halde mücadeleye devam edemeyiz.

— Edebiliriz devletlim! Çünkü Bağdatta Ebülharis adında bir ilmi simya üstadı türediğini haber aldım. Bu zat her halde arzumuzu emir telâkki eder. Sonra bir mesele daha var: İlmi simya üstadları daima tek kalmak isterler; birbirlerini çekemezler. Ebülharis kendisini bu kaideden hariç tutamaz. Yine çok sağlam haber aldığıma göre Ebülharis Bağdat emirinin sarayında oturuyormuş.

(Arkası var)

Cibali tütün fabrikasında

Bir memur suiistimal suçu ile tevkif edildi

İnhisarlar idaresinin Cibali tütün fabrikasında vukubulan suiistimal hâdisesinin tahkikatı 3 üncü sorgu hâkimliğinde bitmiş ve dosya evvelki gün ağır ceza mahkemesine verilmiştir. Suiistimale sebebiyet veren fabrikanın tahakkuk memuru Husameddin olup bu şahıs muhtelif tarihlerde amele istihkaklarını fazla göstererek zimmetine 1917 lirayı geçirmiştir. Ve suçlu Husameddin tevkif edilmiştir. Ayrıca tediye, maliyet, muhasebe, vezne, imalât, muhasip ve mesul muhasiplerden 14 kişi hakkında da idare heyetince karar verilmek üzere dosya İnhisarlar İdaresine gönderilmiştir. Bu şahısların da, devamlı kontrol yapmadıkları ve bu yüzden suiistimale sebebiyet verdikleri zannolunmaktadır.

Balık bolluğu

Palamutun tanesi 25 kuruşa kadar düştü

Bu yıl balık bol miktarda çıkmakta olduğundan fiyatlar günden güne düşmektedir. Dün iri palamutların tanesi 25 kuruşa, torik balığının kilosu 40 kuruşa satılmıştır.

Diğer taraftan son günlerde balık ihracatı artmıştır. Almanya, İsviçre ve Filistine mühim miktarda taze balık ihraç edilmektedir.

Ayrıca son günlerde tütün, pamuk döküntüsü, kemik ve paçavra ihracatı da artmıştır.

Bir vurguncu mahkûm edildi

Tahtakalede şekerlemecilik yapan Panayot 640 kuruşa satılması icabeden kakao yağını 13 liraya sattığından millî korunma mahkemesine verilmiştir. Panayot ihtikâr suçundan 1 numaralı millî korunma mahkemesi tarafından 3 sene hapse ve bin lira da ağır para cezasına mahkûm edilmiştir.

Beşiktaşta dün bir yangın oldu

Dün sabah saat 9,5 sıralarında Beşiktaşta Abbasağada Bostanüstü mahallesinde Halimeye ait 24 numaralı evde yangın çıkmış ve ateş çabuk genişleverek yandaki 26 numaralı eve de sirayet etmiştir. Birdenbire büyümek istidadını gösteren ateş ahşap olan bütün mahalle halkını ciddî bir korku ve endişeye düşürmüşse de hâdiseyi vaktinde haber alan Beyoğlu itfaiyesi derhal vaka mahalline gelerek büyük bir gayretle yangını bastırmağa muvaffak olmuştur. Yapılan tahkikat neticesinde yanan her iki evin de sigortalı olduğu anlaşılmıştır. Vaka hakkında tahkikata başlanmıştır.

Modadaki Yangın

Yine dün saat 12,55 de Modada Moda caddesinde merhum Arif paşanın üç katlı ahşap evinde bir yangın çıkmış ve ateş konağın bir kısmını yaktıktan sonra yetişen Kadıköy itfaiyesi tarafından söndürülmüştür. Yangın hakkında tahkikat devam etmekte olup ateşin neden çıktığı henüz tesbit edilememiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Evlenmeye dair

Gazeteler dururken artık eski usul görücüye ne hacet!

Şehrin içinden

Ev-lenme kelimenin kendisinden de anlaşılacağı gibi bir yuva kurmaktır. Gel gelelim iki ayaklı da olsalar insanların kuşlar gibi çerden çöpten yuva kurmaları mümkün olamıyor, olsa da hafif bir yoksulluk rüzgârile dağılıveriyor.. Nice zengin han, apartıman sahipleri bekârlar dururken, koltuk değneklerile seke seke evlenenler; bu işin arap saçı gibi ne kadar karışık bir muamma olduğunu gösterir.

Eskiden görücülerin çöpçatanlık vazifesini şimdi bazı gazeteler fisebilillâh üzerlerine almıştır. Gazetelerie ilân edilen bu cins evlenme tekliflerinde herhalde iyi bir netice alınıyor ki bir türlü arkası alınmıyor, hergün çeşit çeşit, boy boy ilânlar, yalnız bu Amerikanvari evlenmelerin neticeleri zamanla anlaşılacağı için bu hususta şimdilik bir şey söylenemez, tabiî "inşaallah bir yastıkta kocamaları,, temenni edilebilir.

Bu hararetli hayırlı işe elini koyan Eminönü Halkevi de Cümhuriyet bayramında on çifti bedava tarafından baş göz ediverdi.

Evlenme yoluna koltuk değneğile başlıyan bu çiftler de "evlenmede bereket vardır,, sözünün gerçekleşmesile inşaallah âhır ömürlerinde koltuk değneklerini atıp lüks otomobillerde seyahatlerine devam ederler, âmin.

Biz gene gelelim gazete ilânlarındaki evlenme tekliflerine:

Bu tekliflerde olduğu kadar hiç bir şeyde kadınla erkeğin, bu kadar birbirine yakın seviyede görüldüğü işitilmemiştir. Evlenecek olan ister kadın, ister erkek olsun, birbirlerinden hep ayni şeyi istiyorlar:

"İşimi daha büyültmek üzere zengin bir bayanla,,

"Asil bir ailenin biricik kızı, zengin bir bayla,, evlenmek arzusundadır.

Evlenmek isteyenler anonim bir şirket kuracaklarmış gibi ilkten hep böyle iktısadî şartlar öne sürüyorlar. İki taraf da yekdiğerinden yuvaya sadakat, ev işlerinden anlamak gibi şartları pek öyle can alıcı şekilde ileri sürmüyorlar.

Çünkü kadınlar erkeklerin artık nasıl olsa ev işleri öğrendiklerine kanidir. Erkekler de: "Asrımız menfaat asrıdır,, diyerek kadından bir şeyler umuyorlar.

Her iki taraf da: "Hele bir evlenelim, zengin olalım da sonrasına Allah kerim,,, deyip işi sadece ticaret gözile hesaplıyorlar.

Meselâ şu ilân:

"26 yaşındayım. Oldukça yakışıklı ve her bakımdan kuvvetliyim. 66 lira 66 kuruş maaşım var. Sarışın, hassas, ince ruhlu orta boylu, şirin dilli, tatlı bir kızla evlenmek istiyorum. Fakat esas şart kızın zengin olmasıdır. Fazla zengin olursa dul da olsa kabulümdür. Hassas ve gururlu olacağını şimdiden tahmin ettiğim müstakbel eşim, eğer maaşımı ve mevkiimi bana lâyık görmezse, hemen işimi terkeder, üniversite tahsiline başlarım. Acele "Kimseye boyun eğmez,, remzine müracaat...,,

Arada bir şirinlik muskası gibi şöyle garipleri de var:

"Çok yüksek ve asîl bir ailenin elli yaşlarında biricik dul kız evlâdı, kimsesiz, evine bağlı, orta boylu esmer ve biraz şişmanca 35-40 yaşlarında bir bayla evlenmek istemektedir. Talipler arasında tercih hakkı bana aittir. Bu hususta şimdiden bir taahhüt altına giremem, yalnız acele edenlerin hakkı mahfuz kalacaktır. Çok acele olarak "Herdem taze,, remzine müracaat..,,

Daha bunun gibi nice garipleri var, hele bir tanesi büsbütün garip olmasına rağmen bu et pahalılığına ne kadar uygun düşüyor:

"Orta mektebe kadar devam ettiği tahsilden başka evinde dans, piyano vesair asrî icapları da hakkile öğrenmiş bulunan 32 yaşlarında genç, tombulca bir kız uzun boylu, sarışın bir delikanlı ile evlenmek istemektedir. Boy 1,56, kilo 78 dir. Talip olanların derhal "Etyemezde Fatma Ettutmaz remzine müracaat etmeleri.,,

Karne suiistimalini önliyecek bir tedbir

Dün haber verdiğimiz Galata yolcu salonunda çalışan ekmek bürosunda alâkadar memurlar tarafından yapılan karne hırsızlığının önüne geçmek için Belediye İktisat Müdürlüğü yeni tedbirler almıştır.

Alınan bu tedbirlere göre karneler zımbalı olacak, koçan kısmında kimlere verildiği yazılacak, bu suretle sarfedilen karne miktarı bu dip koçanlardan her zaman kolaylıkla kontrol edilebilecektir.

Karne yolsuzluğuna ait yapılan kanunî takibat bitirilmiştir. Suçlular yakında mahkeme edileceklerdir.

Yakalanan şeker kaçakçıları

Belediyenin yaptığı kontroller iyi netice verdi

Şeker pazartesi gününden itibaren serbest satışa çıkarılacaktır. Dün akşama kadar vilâyete verilen beyannamelerdeki yazılı miktara göre şehrimizde 47.017 kilo şeker mevcuttur. Maamafih birçok esnaf ya hiç beyanname vermemişler veyahut beyannamelerini eksik yazmışlardır. Dün yapılan kontrollerde Eminönünde on sekiz muhtelif yerde sekiz yüz kilo, Beşiktaşta elli, Fatihte on dört kilo beyannamede gösterilmemiş kaçak şeker yakalanmıştır. Şekerlerin hepsi müsadere edilmiş ve sahipleri millî korunma mahkemelerine verilmiştir. Kontroller bugün de yapılacaktır.

Şeker şirketi verilen siparişleri kabul etmektedir. Şehrimizdeki stoktan başka yeni şeker getirilecektir.

Elekterik fiyatlarına zam yapılıyor

Son verilen bir kararla kömüre zam yapılmıştır. Bu vaziyet karşısında şehrin elektrik ücretlerine bir miktar daha zam yapılması muhtemeldir. Elektrik idaresi bu hususta icabeden tetkiklerine devam etmektedir.

Tramvay ara durak yerlerinin kaldırılması

Kaldırılan tramvay ara duraklarına dair talimatnamenin tatbikine pazartesi sabahından itibaren başlanacaktır. Aynı gün istasyonlarda halkın tramvaylara iniş, binişini tanzime memur olan intizam memurları da işe başlıyacaktır.

Bu arada Üsküdar tramvay seferleri de tahdit edilmiştir. Eskisi gibi her vapurun tramvayı bulunmıyacaktır.

Merhametsiz kadın

Gedikpaşada oturan Şadiye isminde bir kadın üveği kızı Zarifeyi kızgın maşa ile dövdüğünden dün verildiği asliye 6 ncı ceza mahkemesinde duruşmasını müteakip bir sene iki ay hapse mahkûm edilmiştir.

Türkiye Greko-Romen güreş birinciliği

Dünkü müsabakalar oldukca çetin ve heyecanlı bir hava içinde geçti

Çoban Mehmet anternömansız büyük, Mustafa da sakat bulunduğundan İstanbul takımındaki yerlerini alamadılar

Türkiye Greko - Romen güreş birinciliklerine dün Fatih Güreş Klübü salonunda başlandı. Ankara, İstanbul, İzmir, Eskişehir Kocaeli ve Bursa bölgelerine mensup 36 güreşçinin iştirak ettiği müsabakalar oldukça çetin ve heyecanlı bir hava içinde geçti. Kalabalık bir seyirci kütlesi tarafından alâka ile takip edildi. Dünkü güreşlerden alınan teknik neticeleri sırasile bildiriyoruz:

BİRİNCİ DEVRE:

56 Kilo:

Şevket (Kocaeli) Mehmet (Bursa) ya tuşla.. Halit (Eskişehir) Cemil (İzmir) e sayı hesabile. Kenan (İstanbul) Niyazi (Ankara) ya sayı hesabile.

61 Kilo:

Abdullah (Ankara) İhsan (İstanbul) a sayı hesabile, Nasuh (Eskişehir) Yusuf (Bursa) ya tuşla. Fazlı (İzmir) Hasan (Kocaeli) ye sayı hesabile.

66 Kilo:

Vahdettin (Eskişehir) Mehmet (Kocaeli) ye sayı hesabile, Yaşar (Ankara) İsmail (Bursa) ya tuşla, Reşad (İstanbul) Abdullah (İzmir) e tuşla.

72 Kilo:

Nevzat (İstanbul) Mustafa (Eskişehir) e tuşla, Aziz (Ankara) Beslen (Kocaeli) ye sayı hesabile.

79 Kilo:

Ahmet (İstanbul) Muhlis (İzmir) e tuşla, İsmail (Kocaeli) Hüseyin (Bursa ya tuşla, Nuri (Eskişehir) Ali (Ankara) ya tuşla.

87 Kilo:

Rızık (İstanbul) İsmail (Ankara) ya tuşla, Muharrem (İzmir) Kemal (Eskişehir) e tuşla, Enver (Kocaeli) Recep (Bursa) ya tuşla.

İKİNCİ DEVRE:

56 Kilo:

Cemil (İzmir) Şevket (Kocaeli) ye tuşla, Niyazi (Ankara) Mehmet (Bursa) ya tuşla, Kenan (İstanbul) Halit (Eskişehir) e sayı hesabile,

61 Kilo:

Abdullah (Ankara) Yusuf (Bursa) ya tuşla, İhsan (İstanbul) Hasan (Kocaeli) ye tuşla, Nasuh (Eskişehir) Fazlı (İzmir) e sayı hesabile.

66 Kilo:

Yaşar (Ankara) Vahdettin (Eskişehir) e tuşla, Abdullah (İzmir) Mehmet (Kocaeli) ye tuşla, Reşat (İstanbul) İsmail (Bursa) ya tuşla galip geldiler.

İstanbul takımından Çoban Mehmet Antrenmansız, Büyük Mustafa da sakat bulunduğun -

(Sonu: Sa 4, Sü. 4 te)

ANKARADAN

Hükûmetin tedbirleri iktisadî midir?

Yazan: Nasuhi Baydar

"Biz ne Adam Smit'in talebesi, ne Karl Marks'ın çırağıyız, biz sadece, içtimai dini halkçılık ve iktısadi mezhebi devletçilik olan siyasi bir fırkanın çocuklarıyız,,, demekle Başvekil, şikâyetçisi olduğumuz iktısadi sıkıntılara karşı yeni tedbirler alınırken memleket vaziyetinin hangi zaviyelerden mütalea edilmiş olduğunu açıkça bildirdiyor.

Hakikat şudur ki, tabii zamanda veya harp içinde, bu memleketi kalkındırmak, refaha götürmek veya ayakta sağlam tutmak için karar almak lâzım geldikçe gözlerimiz yalnız kendi icaplarımız üzerine çevrilmelidir: Biz, bize benzeriz.

Fakat bu, o demek değildir ki, biz Adam Smit gibi Karl Marks'ı, Kezney gibi Maltüs'ü, Rikardo gibi Sismondi'yi, Lits'i, Stirner'i hafifser, içtimai ve iktısadi mektepleri inkâr ederiz. Bunların hepsini biliriz. Lâkin tek ideolojimiz Kemalizmdir; memleketimize en uygun olanı olduğundan dolayı. Kemalizm, devlet halk için, diyor. Devletin tedbirleri ancak halkın hayrına olacaktır.

Cümhuriyet hükûmetleri daima bu yoldan yürümüş, harpten beri de başka bir tarafa sapmamıştır. Saracoğlu'nun Meclis kürsüsünden söylediklerini bir daha, ve bir daha okuyunuz: Dava, ilk gününden itibaren bu harbin memleketimize getirebileceği sıkıntılar arasında hayatımızın gidişini imkânlarımız ölçüsü dışına çıkarmamağı temin-den ibaretti. Ölçüyü hep birden kaçırdığımız gibi gözlerini kazanç hırsı bürümüş olanlar onu elimizden nihayet zorla koparıp aldılar. Bugün, maişet bakımından, halkı şöyle tasnif edebiliriz: Zenginler, geçimlerini yeni şartlara intibak ettirmiş olanlar, dar ve sabit gelirliler. Buhranın en ağır yükünü taşıyanlar bu sonuncalardır. İçtimai adalet emreder ki, kendi ellerinde olmıyan sebeplerle bugün geçim güçlüğü karşısında bulunan bir buçuk - iki milyon yurtdaş halkçı hükûmetten yardım görsün. Bu yardım, emniyet prensipine göre, ve fakat tatbik kabiliyeti prensipi de gözden uzak tutulmıyarak, hükûmetin elinde bulunan maddeler verilmek suretiyle yapılacak ve devam edecektir.

İhtiyaç maddelerinin sonsuzluğu düşünülünce akla şu sual gelir: Pahalılık ne olacak?

Bu belâdan bizi kurtaracak olan tedbirlerin başında para hacmini daraltmak vardır. Tedavüldeki yedi yüz milyona yakın parayı ellerinde bulundurma tüccara, emlâk ve akar sahiplerine, büyük çiftçilere VARLIK VERGİSİ ödetilerek bol paranın hesapsızca harcanmasiyle meydana gelen fiyat yükselişi önlenecektir. Ancak, Saracoğlu'nun şu sözlerini de hatırlıyalım: "Fiyatları başıboş bırakmıyacağız. Az çok faydasına emin olduğumuz herhangi bir kararı almakta asla tereddüt etmiyeceğiz." Pahalılıkla mücadele ve halka yardım sadedinde hükûmetin başka tedbirlerini de bekliyelim.

Bütün bu tedbirler, tam manasiyle, iktısadîdir. İktısadın mevzuu, cemiyet halinde yaşıyan insanların her türlü münasebetleri içinde bunların yalnız maddi ihtiyaçlarını tatmine ve refahlarını temine matuf olanları değil midir? Memleketimizin şartlarına göre maddi ihtiyaçlarımızın bu tedbirlerle bugün dünkünden daha iyi tatmin edileceklerine eminiz; şunu da unutmamak kaydiyle: Memleketimiz ateş çemberi içinde bir barış ülkesidir; yarın daha fazla ıstırap çekmemek istiyenler bugün harp zamanına göre yer, içer, giyinir ve tasarruf fikriyle yaşarlar.

Nasuhi BAYDAR

Sevdiğim Adam

Yazan: Bedid Esen

Tefrika No. 15

Duraladığımı, nihayet arkasını getiremediğimi görünce:

— Peki peki, dedi. Nasıl isterseniz.. ve, gazetesini yüzünden çekti.

Nasıl oldu da o dakika ölmedim, kahrolmadım bilmiyorum Çünkü patron "O,, idi. İşte karşımda bu kadar lâkayt ve zalim bana "yol veren,, adam oydu.

Mustarip bir ses çıkardım, bir adım attım. O, benimle hiç tanışmamış gibi sakin ve soğuk bir tavırla:

— İşte yerinize gelen yeni daktilo.. elinizde bulunan evrakı ona teslim edersiniz, dedi.

Dişlerinin arasındaki kalın yaprak sigarasını tablaya koyarak, gazetesinde yeni bir yaprak çevirdi. İsyan eden sesimle bağırır gibi cevap verdim:

— Ben geldiğim zaman kimseden teslim almamıştım. Evrakın hepsi çekmede işte.. Yeni daktilonuz da işine benim gibi başlar.

Perişan çehremden yaşlar akıyor, yanaklarım alev alev yanıyordu.

Birdenbire geri döndüm. Deli gibi ağlıyordum. Etrafıma baktığım bile yoktu. Kızcağızın hayret dolu gözleri önünde kapıdan fırladım. Benimle nasıl eğlenmişti? Yarabbi nazarında daha ne kadar küçülmüştüm. Zaten ben kendi kendimi ne kadar alçaltmıştım onun için..

Kapıdan rastgele geçen bir taksiye kendimi attım, adresimi verdim.. Nerelerden dolaşarak geldiğimizi bile bilmiyorum. Şoförden utanmadan hiç kırıyordum. Herkes yok olmuş tu sanki.. Dünya bile onun yokluğile beraber gözlerimden silinmişti. Bir lira çıkarıp şoföre fırlattım ve merdivenleri dörder dörder atlıyarak odama koştum.

Zavallı boş, fakir, soğuk odam, artık bana teselli vermiyor; artık, sen bile eskisi gibi aynada bana gülemiyorsun Sevda! Gözlerin benimkiler gibi ıslak ve kırmızı.. Sen mi bana teselli vereceksin? Bu acı ne büyük değil mi Sevda? Yaşamak ne kadar zor! Kendimi yatağımın üstüne attım, yorganımı dişlerimle, tırnaklarım la didikliyerek ağlıyordum. Bu içimde çağlayan bitmez, tükenmez ıstırap neyle duracak, nasıl duracak?! Sesimi yorganımla boğarak bin ihtilâç içinde çırpınıyordum. Hayatımın yegâne ümit âbidesini elimle yıkmıştım.

Artık bu hayatı, bu şeklile sürüklemek imkânsız. Hiç bir şeyden teselli ve ümit bulacak gibi değilim. Boşu boşuna bu azabı çekmek neye iyi?

Hayalimde ansızın boğazın suları yaldız gibi parladı. Bin bir oynak, davetkâr çalkanışla akıp gidiyordu. Küçük ürpertilerinde cazip avutucu bir ışık vardı. Bir an evvel onlara koşmak ruhumun sükûnetine kavuşmak için yerimden kalktım.

Az evvel, aynanın önüne fırlattığım şapkamı aldım. Düşük omuzlarımla öyle miskinleşmiştim, öyle zavallılaşmıştım ki dizlerim büküldüyor, âdeta beni taşımıyordu. Kapıya doğruldum artık bu ıstırap dünyasından kaçıyordum. Beni ondan uzaklaştıracak olan yere, ısıtıcı bir pırıltı ile akıp giden sulara gidiyordum. Birdenbire, olduğum yerde kaldım. Çünkü karşımda o vardı, gri pardesüsü arkasında, şapkası elinde, kapının eşiğinde duruyordu. Esmer yüzünü aydınlatan güzel tebessümü bembeyaz dişlerini gösteriyordu. Kadife gözlerinde öyle tatlı, öyle acıyan ve seven bir bakış vardı ki, tanıdığım gündenberi bir türlü anlıyamadığım bütün bakışlarının, bütün nikaplarının düğümünü bir anda çözüverdi. Sevdiğim adam patronumdu amma patronum bana âşıktı. Ağzımdan bir feryat bir hıçkırık birden çıktı. Durduğum yerde sallanıyordum, hâlâ bu saadete inanmak bana imkânsız görünüyordu. Bana doğru bir adım atarak kollarını açtı, işte o zaman bu kollara atılmak cesaretini kendimde hissettim. Bu, o kadar âni oldu ki kendimi birdenbire onun göğsünde buldum. Sevgili kolları beni kuvvetle sıkıyordu, kuvvetli göğsünün içinde kalbinin sesini duyuyordum. Dudakları da zaten ayni şeyleri tekrarlıyordu. Şefkat ifade eden ne kadar kelime varsa sıralıyordu. Fakat teker teker anlamadan ben, bu sesi dinliyordum. Kulaklarımdan içime, kalbime, iliklerime işliyor bu ses..

Gözlerimi kapadım. Yüzümde, yanaklarımda, boynumda dolaşan sıcak dudaklarına kendimi bıraktım Neredeydim, ne oluyordum. Saadetten ölüyordum.

İşte artık bu ıstırap dünyasından uzaklaşmıştım fakat beni ölüm değil, saadet çekiyordu.

BAFRA

1 Kânunusani 1936

BEDİT ESEN

SON

TAKVİM

Kasım 8 GÜN 319 Ay 11

1361 ZULKADE 6	15 2ci. Teş. 1942	1358 2 inci teş 2

PAZAR

Güneş	Öğle	İkindi	
1.52	7.05	9.43	Ezanî
7.45	12.58	15.36	Vasatî
Akşam	Yatsı	İmsak	
12.00	1.34	12.10	Ezanî
17.53	19.27	6.03	Vasatî

Enflâsyona karşı

İktisat ve para meselelerinin ehemmiyet kesbettiği ve devletlerin baş düşünceleri arasına girdiği nazik zamanlarda Başvekilin ittihaz ettiği yerinde tedbirler

Yazan: Ord. Prof. H. Şükrü Baban

Dünyanın bütün kıt'alarını saran bu müthiş kan ve ateş fırtınası koptuğu dakikadanberi gerek harp içine dalmış olan devletler, gerek tarafsızlar para bakımından daimî bir endişe içinde yaşamaktan hali kalamadılar. Bu korkunun saiki şu idi ki muharipler harp masraflarını karşılıyabilmek üzere çok paraya muhtaçtırlar. Binaenaleyh memleketlerindeki para hacim ve miktarını çoğaltmak zorunda idiler. Tarafsızlar da daha iyi bir durumda değillerdi. Çünkü zaten cihanda adetleri çok mahdut olan ve koca Avrupada İsveç, İsviçre, İspanya, Portekiz ve Türkiyeye inhisar eden Amerikada Arjantin ve Şili ile Afrikada Yemen ve Hicaz krallıklarına münhasır kalan bitaraflar da mevcudiyetlerini korumak için ordularını seferber etmeğe mahkûm oldular. İsviçre harbin başlangıcındanberi ordularını hudutlarda tahşit etmiş, Silâh elde beklemektedir. İsveç her an sefere âmadedir. İspanya ise esasen altı yıldır ya iç harp ile uğraşmış veyahut dış savaşa müheyyadır.

Binaenaleyh bütün dünya memleketleri bu askerî hazırlıklar ve seferberliklerin veya harplerin icabettirdiği masrafları karşılamak mecburiyetindedirler. Masarifin böyle fevkalâde arttığı bir sırada ise istihsal hiç de artmış değil, bilâkis birçok kolların tarla ve fabrikalardan çekilmiş olması dolayısiyle azalmıştır. Diğer taraftan yine ayni askerî icaplar nakliyat işini en müthiş bir meçhul ve muamma haline sokmuştur. Bu şartlar içinde her memleket enflâsyon yapmamak için bin bir hüner göstermekte ve evvelce tahmin edilemiyen perendeler atmaktadırlar. Toptancı memleketler için davanın halli bir dereceye kadar daha kolay gibi görünmekte ve cebrî fiyat sistemi umumî kadrova daha uygun gelmektedir. Fakat demokratik memleketlerde durum biraz daha girift olabilir. Faraza Amerika Cümhurreisi Mister Roosevelt, Birleşik Devletler mücadeleye girdikten sonra enflâsyonu önlemek için şu kararları aldı:

A — Alelûmum ücret, maaş, ikramiye ve saireleri muayyen bir had ve seviyede tutmak,

B — Eşya fiyatlarının yükselmesine mani olarak onlara bir seviye tesbit etmek.

C — Ziraî mahsul fiyatlarını da baskı altına almak.

Bu üç tedbir birden alınmazda, faraza ziraî mahsul fiyatları yükselmekte devam ederse ücret, maaş, kârları veya sınaî mamulât fiyatlarını bir tazyik altına almak imkân ve ihtimal dahilinde değildir. Halbuki Amerikada çiftçilerin mallarına muayyen bir değer tayin etmek Cümhurreisi için çok müşkül bir tedbirdi. Çünkü kongrede kuvvetli bir ekseriyet ve grup bu zümreye dayanmakta idi. Buna rağmen devlet şefi bu cüret ve cesareti göstermiş ve icabında kongrenin reyini almadan dahi ona rağmen bile bu teşebbüste bulunacağını ilân etmiştir.

(Sonu: Sa 4, Sü. 4 te)

Tunus için harp

— Baş tarafı 1 incide —

kendi fikrince bu tahkimatın Loulondakinden daha kuvvetli olduğunu söylemiştir.

Darlanın şimdi takındığı tavrı hareket, Amerikan müşahitlerine bu arada şehir civarındaki hava alanının bombalandığını bildiriyor. İlk hava tehlike işareti sabah saat 11 de verilmiş, 3 saat devam etmiş, ikincisi saat 6,10 gece başlamış ve yarım saat sürmüştür.

Son Vaziyet

Nevyork, 14 (A.A.) — Alınan son raporlara göre Tunus için muharebenin başladığı sanılmaktadır. Anderson kuvvetlerinin Tunus hududunu geçtiklerine dair Mihver raporlarının doğru oldukları zannedilmektedir. Amerikan paraşütçüleri, Tunus toyraklarında çarpışmalar olduğunu ve Fransız garnizonlarının "Alman hamisi" ne karşı muharebeler yaptığını söylemektedirler. Şiddetli Müttefik hava taarruzlarının hedefi, gene Tunus topraklarında bulunan 20 hava alanıdır. Cepheden alınan telgraflarda Bizert ten bahsedilmemektedir. Amerikalılar Şimali Afrikaya asker çıkarmadan biraz evvel Bizerte deniz üssünü gezmek için müsaade alan United Press ajansı tecrid etmek için şimdi ahvalin müsait bulunduğunu söylemiştir.

Tunusa Hava Akını

Londra, 14 (A.A.) — Müttefik kontrolü altında bulunan Cezayir radyosu Tunus şehrine bu sabah iki hava akını yapıldığını rini düşündürmektedir. Bu müşahitler, Darlanın bilhassa Giraud ve De Gaulle ile olan münasebetleri üzerinde durmaktadırlar. Her ne kadar Darlan radyoda Mareşal Petenin muvafakati ile hareket ettiğini söylemiş ise de, Mareşalin Darlanı, Amerikalılara mukavemet etmesi hakkında verdiği emirlere aykırı hareket ettiğinden dolayı, inkâr ettiğini Vichy bildirmiştir.

Bir Deniz Harbi

Londra 14 (A.A.) — Vişi radyosunun Lalania'dan alarak verdiği bir habere göre Cezayir açıklarında büyük bir deniz muharebesi olmaktadır.

Filhakika bu haberi teyit edecek bazı malûmat vardır. Dün Cebelüttarıktan İngiliz deniz ve hava kuvvetleri hareket etmiştir.

Dün 28 bomba uçağile 58 avcı öğle üzeri Akdeniz istikametinde uçtukları gibi bir ağır kruvazörle iki torpido muhribi ve 20 kadar hücumbotu da limandan ayrılmıştır.

Boğazda bütün gün büyük bir devriye faaliyeti olmuş, Cebelüttarıktaki kıt'alar hazır olmak emrini almıştır. Şehirde devriyeler gezmektedir.

Fransız Donanması

Nevyork 14 (A.A.) — Nevyork Times gazetesinin İsviçredeki muhabirine göre Vişiden verilen haberler hilâfına olarak Toulondaki Fransız donanmasının en ehemmiyetli parçaları şimal Cezayir sularında ve Amiral Darlan'ın emrinde bulunmaktadır.

MERAKLI NOTLAR

Denizaltı kaptanları nikâh memurluğu da yapıyorlar

Denizaltı kaptanları küçük gemilerinin içinde herşeydirler. Emirleri altındaki adamların hâkimi mutlakı oldukları kadar, onların imdatlarına da koşarlar. Bir denizaltı kaptanına, sırası geldiği zaman bir apandisit ameliyatı yapacak kadar, cerrahî ders de gösterilmiştir.

Son zamanlarda Alman deniz kaptanlarına nikâh memurluğu vazifesi de verilmiştir.

Alman gazetelerinin yazdıklarına göre, geçenlerde dalmış vaziyette olan bir denizaltıda bir nikâh merasimi yapılmıştır.

Geminin çarkçıbaşısı, Desaw'da bulunan nişanlısile uzaktan evlendirilmiştir.

Nikâh saatinde genç nişanlı ve şahitler kumandanın odasında toplanmışlar, süvari lâzım gelen sözleri söyledikten sonra, "Matmazel ..... le evlenmek istiyor musunuz? diye sormuş, genç delikanlı şaşkınlık içinde bir seyler gevelemiş. Kumandan askerliğini takınarak, "Size söylüyorum,, demiş "ya evet veya hayır deyin!,, Delikanlı, "Evet!,, diyebilmiş.

Laponya kralının geyikleri

Laponya Kralı Aslak Yuuso, Finlândiya hükûmet makamlarına yaptığı bir şikâyette, sürüsündeki 2400 Ren geyiğinden 2000 inin çalındığını bildirmiştir.

Bu, Finlândiyada şimdiye kadar yapılan geyik hırsızlıklarından en mühimmi imiş. Zarar bir kaç milyon Fin markını buluyormuş.

Sürü çobanlarının anlattıklarına göre, hırsızlığı Norveçliler yapmışlar ve geyikleri Norveç hududuna doğru sürmüşler. Çobanlarla Norveçli hırsızlar arasında silâhla çarpışma da olmuş. Şimdi tahkikat yapılmaktadır.

Viskiler harp sanayiinde kullanılacak

Vaşingtondan verilen bir habere göre, harp istihsalâtı bürosu, Birleşik Amerika hudutları içinde faaliyette bulunan bütün içki fabrikalarının çektiği alkoller harp sanayiinde kullanılacaktır. Amerikan içki imalâthaneleri istihsal ettikleri viski'lerin, yeniden inbikten geçirilmek ve saf alkol haline getirilmek üzere, tayin edilen fabrikalara gönderilmesi hakkında şiddetli bir emir almışlardır.

Kadın kaptan ve tayfalar

Sovyetler Birliğinden gelen haberlere göre, Pasifikte ve Uzakşarkta sefer yapan Sovyet ticaret gemilerinin tayfasının yüzde 24 ünü kadınlar teşkil etmektedir. Bazı gemilerin tayfa ve kaptanları sırf kadınlardan müteşekkildir.

SON HABERLER

STALİN memnun

— Baş tarafı 1 incide —

kurretini ve Alman - İtalyan ittifakının dağılması başlamak üzere bulunduğunu gösteren bir âmil olmuştur.

Bu kadar büyük bir hareketi muvaffakiyetle başaran Büyük Britanya ve Amerikan liderlerini tebrik ettim.

Muhabirin, M. Staline sorduğu ikinci sual şudur:

— Şimali Afrikadaki harekâtın Rusya üzerindeki tazyiki hafifletmekte ne gibi tesiri olacak ve Sovyet Rusya müttefiklerden daha ne gibi bir yardım bekliyor?

— Şimali Afrika harekâtının Rusya üzerindeki tazyiki hafifletmekte ne derece tesiri olacağını söylemek erkendir. Maamafih bu tesirin pek hafif olmıyacağını ve yakında neticeleri görüleceğini zannediyorum. Fakat her şeyden evvel, mühim olan mesele teşebbüsün müttefiklerimizin eline geçmesi, siyaset ve harp durumunun cezrî bir şekilde müttefikler lehine değişmiş olmasıdır.

Muhabir, son sual olarak müttefikler tarafından garpta yapılacak bir taarruza Rusyanın ne derece iştirak edeceğini sormuştur.

Bu suale Stalin şöyle cevap vermiştir:

"Sovyet ordusunun vazifesini şerefle yapacağına şüphe yoktur."

Sekizinci ordu ilerliyor

(Baştarafı birincide)

lar ve uçaklar tahrip olunmuştur.

Dün geniş hareket sahalı av uçaklarımız Sicilya istikametinde uçan 60 kadar uçaktan mürekkep bir teşkile taarruz etmişlerdir. Bunlardan 7 büyük uçak tahrip olunmuş ve takriben başka 6 düşman uçağı da ağır hasara uğratılmıştır.

Uçaklarımızdan üçü bu hareketler ve başka akınlar sonunda geri dönmemişlerdir.

Bir İddia

Kahire 14 (A.A.) — Rommelin artık topçusu kalmadığı ve geri kalan kuvvetlerinin çarpışamıyacak bir halde oldukları sanılmaktadır. Afrikadaki Alman seferî kuvvetinin bir çok subayları esir edilmiş bulunmaktadır. İyi kaynaklardan sızan bazı haberlere inanılacak olursa bunların hepsi de esir düşmüştür.

Kurtarılan Esirler

Kahire 14 (A.A.) — Tobruk'a giren sekizinci ordu, burada evvelce Almanlar tarafından esir alınan yerli ve cenup Afrikalı askerleri kurtarmıştır. Bunların muhtemel olarak sayısı dört binden fazladır. Almanlar dört ay müddetle bunları rıhtımlarda boşaltma amelesi olarak kullanmışlardır.

Alma - Rus harbinde yeni safhalar

— Baş tarafı 1 incide —

taarruzlar muvaffakiyetsizliğe uğramıştır.

Stalingradda Almanlar, birçok evleri ellerine geçirmişler ve düşmanın karşı taarruzlarını püskürtmüşlerdir.

Don cephesinde de düşmanın mevziî taarruzları tardedilmiştir.

İlmen gölünün cenup doğusunda ve Finlanda cephesinde Sovyet hava kuvvetleri, 282 uçak kaybetmiştir. Ayni devre zarfında Alman hava kuvvetleri, ancak 18 uçak kaybetmiştir.

Sovyetlerin Stalingrad'a doğru erzak kafileleri sevketmek teşebbüsünde bulundukları esnada 60 vagon, Alman uçakları tarafından battal edilmiştir.

Şimendifer istasyonlarına isabetli endahtlar yapılmış olduğu gibi Astrakan ile Krasbyksny arasında bulunan vagonlar da bomba yağmuruna tutulmuştur.

Stalingradın şarkında ve şimal doğusunda düşman mevzilerine karşı yapılmış olan diğer hücumlar, düşmana ağır zayiata malolmuştur.

Klotzkaia ve Don kesiminde Alman ve Rumen uçakları, yapılan askerî harekâta müessir surette desteklik etmiştir. Bu esnada 3 düşman uçağı tahrip edilmiştir.

Sovyet Tebliği

Moskova, 14 (A.A.) — Sovet öğle tebliği eki:

Stalingrad fabrikalar mahallesinde kuvvetlerimiz, Almanların iki alay piyade ile yaptığı taarruzları püskürtmüşler ve düşmanın bir akşam evvel meydana getirdiği çıkıntıyı ortadan kaldırarak düşmanı buradan atmağa savaşmışlardır. Kuvvetlerimiz 900 düşman subay ve erini yoketmişler, 8 tank tahrip eylemişler ve 5 blokhavz ele geçirmişlerdir.

Nalçik cenup doğusunda kuvvetlerimiz birçok düşman mevzilerini zaptetmişlerdir.

Tuapse şimal doğusunda Sovyet kuvvetleri bir miktar arazi kazanmışlardır.

Bulgaristandaki bugünkü hayat

(Baştarafı birincide)

Memlekette anlaşılması müşkül bir şeyler oluyordu. Mutavassıt Bulgar memleketinin istilâsını işte böyle karşılamıştı.

Bulgaristanın İngiltereye ve Birleşik Amerikaya harp ilân etmesi Bulgaristanda yaşayışın normal temposunu ihlâl etmiş olmadı ve Sofyadaki Amerikan kolleji Amerikan direktörü ve Amerikalı hocalarile faaliyetine devam edip durdu.

Almanyanın müttefiki Bulgaristan Sofyadaki Sovyet elçiliğinin de kapanmasını arzu etmedi. Lâkin bu müsaade Bulgar zabıtasının ve Gestapo'nun "Düşman,, elçiliği sıkı bir nezaret altında bulundurmalarına ve elçilik binası etrafında "sıhhî bir kordon,, tesis etmelerine mâni olmadı. O kadar ki bu yüzden ancak Amerikan sinema filmlerinde seyri mümkün sahnelerle karşılaşılıyordu. Meselâ Sovyet elçisi elçilik binasından çıkıp otomobiline bindi mi başka bir otomobil gizlendiği gölgelikten çıkıyor ve elçinin arabasını takibe koyuluyor ve sinema seyirlerinde görülen baş döndürücü ve heyecanlı bir koşu başlıyordu. Sefirin şoförünün canı eğlenmek istedi mi iki araba elçilik binası etrafında dört dönüyor ve birdenbire ânî bir fren darbesile elçinin otomobili zınk diye duruveriyordu. Elçinin kırmızı otomobili durunca tabiî takip eden polis otomobili de duruyordu. Durulan nokta bilhassa Almanların devam ettikleri meşhur bir lokantanın tam önüdür. Rus elçisi sükûnetle otomobilinden iniyor ve peşi sıra gelen şoförile birlikte yine ayni sükûnetle lokantaya giriyor ve ayni masada karşı karşıya yemek yemeğe başlıyorlar. Bu manzara karşısında Almanlar hayretten hayrete düşüyorlar, Bulgarlar da kahkahayı basıyorlar. Bu yoldaki manzaralar sık sık tekerrür etti durdu ve anlaşıldı ki Sofyada Sovyet elçisi ile şoförü lâtifeden çok hoşlanan kimselerdir.

Bulgaristan bu acayip durumun uzamasında menfaat buluyora benzemektedir. Malûm olan bir şey varsa o da Almanyanın diğer peykleri hilâfına Bulgaristanın Mihverden âzamî istifadeler temin etmiş olduğudur. Filvaki Bulgarlar tek fişek yakmadan topraklarını iki misli genişlettiler. Kendilerine Makedonya, Trakya ve Dobrucayı verdiler. Bulgaristan Dobrucayı, Trakyayı ve Makedonyaı aldı amma Nişi reddetti.

Diplomat Hükümdar

Muvaffakiyet olarak tavsifi bir hayli müşkül olmakla beraber bu diplomasi muvaffakiyetleri Bulgaristan, Kralı üçüncü Boris'in meharetine borçludur.

Kral bildiği gibi hareket eder ve nazırların fikirleri sorulmaz. Fakat hükümdar tahtını ve milletinin itimadını muhafaza arzusunda olduğundan Bulgarların temayüllerini, gizli emellerini ve isteklerini bilir. Diğer taraftan bazı meselelerde milletin kendisine destek olmadığını hissetmekle beraber sık sık halkla temas eder. Bazan kendisi tek başına şehrin sayfiye mahallelerinde dolaşır, köylülerin ellerini sıkar, lokomotiflerde makinistlik eder ve halk tarafından çok sevilen Prens Simeon'u yanından ayırmamak suretile umumî teveccühün eksilmemesine dikkat eder.

Bununla beraber Kral muahedelerin yeniden gözden geçirilmesini daima isteyegelmiş bir memleketin başında bulunması dolayısile takip ettiği politika daima sarih olagelmiştir. Bilhassa Alman zaferlerinden sonra Bulgarlar o zamana kadar muhafaza ettikleri ihtiyatlı hattı hareketi terketmişler ve Bulgar — Alman dostluğunun en parlak şekline, 1941 yılı başkalyasında Bulgarlar aileleri sofralarına Alman zabitlerini davet ettikleri gün şahit olunmuştu. Filvaki o gün bu sofralarda herkes Hitlerin şerefine kadeh kaldırıyordu. Fakat ayni günün akşamı İngiliz hava kuvvetleri Sofyayı bombardıman etmek suretile fazla "teşriki mesai,, taraftarı Bulgarların akıllarını başlarına getirmiş oldu.

Hükûmet Nebati yağların yüzde 15 ni satın alacak

— Baş tarafı 1 incide —

ruş on para, yüzde 2,5 asitli 77 kuruş, 3,5 asitli (birinci yemekyemklik) kuruş, 4,5 asitli (ikinlik) 73,5 kuruş, 4,5 asitli 67 kuruş 10 para, yüzde 5 asitli sıra malı 69 kuruş, 8 asitli sabunluk 65 kuruş on para, perina yağı 52,5, pamuk yağı 70,5 kuruştur.

Bu yağlar müesseselerin, depolarında Ticaret Vekâleti veya memur edeceği müesseseler emrine amade bulundurulacaktır. 20 günden fazlası için tahakkuk ettirilecek depo ücreti Ticaret Vekâletince yediemine verilecektir.

Alınan yağların muhafazası için mahfuz mahallerle depoları, millî korunma kanunu hükümlerine göre icabında işgale ve istimale Ticaret Vekâleti mezundur.

Bu kararnamenin tatbikati için Ticaret Vekâleti hesabına İzmir Üzüm ve İncir Tarım Satış Kooperatifleri Birliği emrine altı milyon liraya kadar bir mütedavil sermaye tahsis olunmuştur.

Dünya harbi gelecek sene bitecek mi?

Londra, 14 (A.A.)— Londrada bulunmakta olan cenup Afrika Başvekili M. Smuts, askerî durumun son gelişmeleri hakkında gazetecilere demiştir ki:

— 1943 yılı taarruz yılı olacaktır, ve kimbilir 1944 de de belki harp sona erecektir.

Müttefiklerin Şimalî Afrikadaki teşebbüslerinin yankılarından bahseden M. Smuts şöyle demiştir:

— Daha şimdiden Rusyaya karşı Alman baskısının azaldığını görüyorsunuz. Bu geniş yan hareketiyle Rusyaya esaslı yardım etmek imkânı hasıl olmuştur. Bundan başka Akdenizin açılması uzak şark harbi üzerinde de büyük bir tesir yapacaktır.

Pasifikte

Amerikalılar yeni muvaffakiyetler kazandılar

Mac Arthur Umumî karargâhı: 14 (A.A.) — Resmî tebliğ:

Salomon takım adalarındaki hareketleri desteklemeğe devam eden müttefik ağır bomba uçakları, düşman gemilerine taarruz eylemişler ve Buin Faisi hava alanını bombalamışlardır. Bin kademden çok daha az irtifadan uçan bomba uçaklarımız, iki Japon hafif kruvazörünü tam isabetlerle dövmüşlerdir. 8 bin tonilatoluk bir taşıt gemisi de isabet almıştır. Biraz sonra bu geminin battığı görülmüştür.

Kahili hava alanına, kara yollarına ve muhtelif çevrelere bombalar atılmış ve bütün uçaklarımız üslerine dönmüşlerdir.

Yeni Gine'de Wairopi çevresinde, kıt'alarımız İlinow civarlarına ulaşmışlardır. Japon kuvvetleri burada kuşatılmışlardır.

Gorari'de evvelce kuşatılan beş subay ve 500 erden ibaret Japon kuvveti yokedilmiştir.

Oiwi cebinde yüklerle Japon ölüsü bulunmuştur.

Kara kuvvetlerimizle işbirliği yapan av uçaklarımız düşman alaylarını bombalamışlardır.

Vaşington, 14 (A.A.) — Salomon adalarında bir sıra deniz muharebesi cereyan etmektedir. Her iki tarafın da kayıbı vardır.

Bahriye Nezareti, çarpışmaların mahallî saatle geç vakitte başladığını ve elân devam etmekte olduğunu bildirmektedir. Verilecek olan haberler düşmana yaramaz bir hale gelmedikçe, hiç bir tafsilât verilmiyecektir.

Ankara Haberleri

Millî korunma kanunu hakkında

Vekâlet Müddeiumumiliklere yeni bir tebliğde bulundu

Ankara, 14 (Yeni Sabah muhabirinden) — Adliye Vekâleti millî korunma kanununun tadiline dair müddeiumumiliklere aşağıdaki tebliğde bulunmuştur:

Millî korunma kanununun 31 inci maddesinde hükûmetçe veya sair kanunlar hükümlerine göre mercilerince tesbit olunan fiyatlar fevkinde bir malın satılması veya satışa arzı menedilmiştir. Bu hareketler 59 uncu maddeye göre cezalandırılmıştır. Bu suçun tekevvünü için o mala hükûmetçe veya salâhiyetli mercilerce fiyat tesbiti lâzımdır. Bir malın yalnız muhik bir sebep olmaksızın yüksek fiyatla satılması, veya satışa arza inhisar etmiyerek satışa arzedilmemesi, satıştan imtina, saklanması, müvazaâ yoluyla elden çıkarılması, mahdut ellerde toplanması, velhasıl halkın gayri meşru surette istimarına veya fiyatların yükseltilmesine matuf bütün hareketler 32 nci maddenin şumülü içine alınmıştır. Binaenaleyh buna göre muamele yapılması lâzımdır. Bu meyanda eşyanın muhtekir elinde tedavülü neticesinde husule gelen sun'î fiyatların cari fiyatları birkaç misline çıkardığı nazara alınarak ihtikârın bir mekanizmasını teşkil eden bu hareketleri de ona göre tecziye etmek lâzımdır.

Başvekil gazetecileri kabul etti

Ankara, 14 (Yeni Sabah muhabirinden) — Başvekil Şükrü Saracoğlu bugün (dün) saat 15 de Ankara Halkevinde memleket gazetecilerini kabul etmiş ve kendileriyle bir buçuk saat süren samimî bir hasbihalde bulunmuştur.

Galikoz istihsali

Ankara, 14 (Yeni Sabah muhabirinden) — Öğrendiğime göre hükûmet, şeker mevcudunun ihtiyacı karşılıyacak miktarda bulunmadığını gözönünde tutarak kuru üzümden Glikoz istihsali üzerinde tetkiklere başlamıştır.

HER SABAH

Etme bulma dünyası

Yazan: A. C. Saraçoğlu

— El yumruğu yemiyen, kendininkini Bozdoğan armudu sanır.. diye bir atalar sözü vardır. Geçenlerde Müttefik hava kuvvetlerinin İtalyan şehirlerini bombardımana başladıkları haberlerini görünce yukarıdaki darbı meseli hatırladık.

Şimdiye kadar Faşistler diyarı, uzaklığından mı, yoksa pek o kadar ehemmiyet verilmediğinden mi nedir, bu harbin en büyük âfeti olan hava taarruzlarından nisbeten masun kalmıştı. Alman şehir ve kasabaları düşman tayyarelerinin sık sık ziyaretlerine maruz kalırken her biri birer şiir, hülya, musiki ve tarihî âbideler merkezi olan İtalyan şehirleri havadan yağan ateş ve ölüm tufanından yakayı kurtarabilmişlerdi. Son günlerin ajans haberleri ise artık bu güzelim şehirlerin de harabî sağanaklarından hisselerini almakta olduklarını göstermektedir.

İtalyan tayyareleri Yunan - İtalyan harbinde zaten yer depreşmeleriyle mateme bürünmüş Yunan mıntakalarını bombalariyle büsbütün harap etmekte tereddüt etmemişlerdi. Bunda da kendilerini haklı görüyorlardı, çünkü harp ediyorlardı. Harp ise düşmanı en hassas noktasından vurmakla kazanılabilirdi. Lâkin ne de olsa: başa gelmeyince bilinemiyeceği için İtalyanların bunu nefislerinde bizzat tecrübe ile anladıklarını ve görünüşe göre daha da anlıyacaklarını olayların gidişi gösteriyor.

Biz sulh âşığı bir milletin evlâdı sıfatiyle o zamanlar Yunan şehir ve kasabalarının ateş ve ölüm sağanakları içinde mahvü harap olmalarına nasıl isyan etmişsek, bugün de İtalyan merkezlerinin bomba yağmurları altında birer enkaz yığını haline gelmelerine o kadar üzülüyoruz. Ne çare ki şehir ve kasabalara havadan saldırışlar devresini demokrasi cephesi açmış olmadı ve harbin başlangıcında Britanya adalarının uğradıkları felâketler hâlâ hatırlarda olsa gerektir. Hattâ bir aralık İngiliz şehirlerine baskınlar yapan Messerşmit'lere, Doniye'lere İtalyan mamulâtından Savaya tayyarelerinin iştirak etmekte oldukları ilân edilmişti. İşte bugün İtalyan şehirleri o zamanki hesabı ödemekte, Maltaya yaptıkları akınların faizlerini tediyeye başlamış bulunmaktadırlar.

Fertlerin hayatında olduğu gibi milletlerin gidişlerinde de:

— Etme, bulma dünyası.. tekerlemesinin büyük bir yeri varmış ve güzelim İtalyan şehirleri bu hakikati bugün pek acı tecrübelerle bir kere daha anlamıya başlıyorlar.

Yıldırım harbi ve beşinci kol

(Baştarafı 1 incide)

arruz taraftarı olan bu ihtiyar Mareşalin sözlerinde büsbütün müstesna bir kıymet vardır. Çünkü bu zat Transval harbinde senelerce İngilizlere karşı cesurane savaşmış bir kumandandır. Sulh ve memleketine karşı Britanyanın takip ettiği dürüst politika bu vatanperveri sarsılmaz bir İngiliz dostu yapmıştır. Maresal, geçen harpte olsun, bu defaki mücadelede olsun Cenubî Afrikalıların sadakatinin canlı bir timsali gibi dolaşmaktadır. Cebir ve tazyikten ziyade mülâyemet politikasının verimli olduğunun bu ihtiyar asker kadar şuurlu bir şahidi bulunamaz.

YENİ SABAH

ZARAH LEANDER

3 ncü hafta

TAKSİM Sinemasında

Leylâ Murad ve Yusuf Vehbi'nin

Yarattıkları aşk ve ahlâki filmi:

KÖY KIZI

Türkçe sözlü — Türkçe şarkılı

OKUYANLAR : MUALLÂ IŞILAY — SUAD GÜN

Birinci haftasında 40.000, ikinci haftasında 30.000 kişinin gördüğü bu filmi görmiyenlere tavsiye ederiz.

YAZAN: M.S. Karayel — TEFRİKA No 241

YÖRÜK ALİ

Nakil ve iktibas hakkı mahfuzdur

Herkesin gözü küntede olduğu için ne olduğunun farkına varmazlardı. Hattâ alttaki pehlivanlar bile farkında olmazdı. Hasmın ayağı, ayağına her nasılsa takılmış zannederdi. Yörük Ali, bir anda künteyi aşırırken, Hacı, sayvanta koyuldu. Fakat ayağının üzerinde bir ağırlık vardı. Ayağını kaldırıp sayvant aşırmak kabil değildi. Yörük bir hamlede hasmını aşırdı ve Hacıyı sırtüstü yere vurdu. Hacı mağlûp olmuştu.

Bu hâdiseyi gören Molla ile Şahinzade ve, Künteci Hasanlar şaşırdılar. Ortadan bir belâlı daha çekilip istirahate gitmiş bulunuyordu. Yörük Ali ile Hacı musafahalarını yaptılar. Yörük Ali de ortadan çıkmış oldu. Şahinzade ile Mollayı düşünce almıştı. Yörüğün düşüncesi de Sivaslı Abbas idi. Bu ayı ile nasıl uğraşacağını düşünüyordu. Uğraşıracaktı. Yörük Ali, ne Mollayı, ne de Şahinzadeyi ve diğer hasımları düşünmüyordu. Bunlar tezgâhından geçmiş adamlardı.

Asıl Yörüğü düşündüren bu, yeni herifti. Abbastı. Sivaslı yalnız Yörüğü değil hepsini düşündürmeğe başlamıştı. Sivaslıdan başka ortada bir kişi daha vardı. O da Bursalı idi. Bursalı Ali, çok ustaca güreşiyordu. Kıyıcı Mehmet, çok usta bir pehlivan olduğu halde Bursalı Ali, Kıyıcıyı üzüyordu. Bursalı, bir aralık Kıyıcıyı tek paça kaparak yürüdü. Ve, altına aldı. Kıyıcı, hasmının usta olduğunu bildiği için oyun vermemek üzere derlenip toplanmıştı.

Bursalı, sarmaya girmek istediği halde giremiyordu. Kıyıcı sarma tarafını kapamış bulunuyordu. Oturup ayaklarını altına almış, iki ellerini yanlarına desteklemiş duruyordu. Hasmı hangi taraftan oyuna girmek isterse şiddetle müdafaada bulunuyordu. Bursalı, çok tetik bir pehlivandı. Hasmını bozmak için sağlamca bir yan kazığı vurdu. Kıyıcı, yan kazıktan kurtulmak için budamağa çalışıyordu. Fakat Bursalı, yan kazığını öyle vurmuştu ki, ta dikişlere kadar eller'ni geçirmişti. Kıyıcı, kazığı kurtaramıyacağını anlayınca dönerek hasmından tek paça kaptı.. Fakat Bursalı arkaya doğru vaziyet aldığından hasmının tek paça kapmasından bir zarar görmedi.

Bursalı, yan kazığını iyice doldurduktan sonra birdenbire çekilip hasmını havalandırdı. Yan taraftan bozulup havalanan Kıyıcı, bu suretle açılmış oldu. Bundan istifade eden Bursalı derhal paça kasnak oyununu aldı. Lâkin Kıyıcı, daha evvel davranarak paçasını kurtardı. Fakat yan kazığı sökemedi. Bursalı, ikinci oyuna geçti. Kazığı tazeledi. Hasmını yine çekerek havalandırdı ve birdenbire sarmaya geçti. Kıyıcı, sarmayı vermemek için çabalandı. Lâkin, hasmı zorla ayak geçirerek sarmaya girdi. Bursalının oyunları tehlikeli ve bilhassa sarma oyunları yenici idi. Kıyıcı, kıvranıyordu. Bir iki kere sarmayı sökmek istedi, muvaffak olamadı. Bir defasında sarmadan sarmaya geçmek hareketinde bulundu, yine muvaffak olamadı. Baskı ile döneyim dedi, ona da gücü yetmedi. Hülâsa, Kıyıcı, kıvranıp durdu. Yörük Ali, hasımlarını teker teker seyrediyordu. Bilhassa, gözü Bursalıda idi. O, Bursalıyı tehlikeli bir hasım olarak almıştı. Bursalı, aynı zamanda sağlı, sollu bir güreşçi idi. Okkası da fazla idi. Yörük Ali, Bursalıyı, Sivaslı Abbastan daha tehlikeli görmüştü. Sivaslı, safi kuvvetti. Fakat Bursalı, tam tertip bir pehlivandı. Sonra sağlı, sollu bir güreşçi olması da ona ayrıca bir paye vermiş oluyordu.

Yörük Ali, ikide birde Künteci Büyük Hasanı kontrol ediyordu. Künteci de yaman bir pehlivandı. Mehmet Mollayı arada bir bozuyordu. Künteci Mehmet Mollayı yenerse finale kalan pehlivanlar arasında çetin bir güreş olacaktı.

Çingene Şopar, yarım Hüseyine neler yapmıyordu? Ezici ve kırıcı bir güreş tarziyle Hüseyini hırpalamağa uğraşıyordu. Görülüyordu ki, Şopar, Hüseyini yenecekti. Asıl güreşin civcivi Şahinzade ile Deli Mustafa arasında idi. Deli Mustafa, Kavala güreşinde ejderha kesilmişti. Şahinzadeyi bozuyordu. Mustafa, pehlivanlaşmıştı. Şahinzadenin hasmını kolay kolay ortadan çıkaramıyacağı gözüküyordu. Çalık, Yörüğe dönerek:

— Oğlum! Nasıl görüyorsun güreşi?..

— İyi...

— Bursalıya dikkat ediyor musun?

— Onu seyrediyorum baba!.. Herif pehlivan! Hem hepsinden pehlivan! Ne güzel güreşiyor. Sonra sağlı, sollu olduğuna dikkat ettin mi?

— Ettim. Tehlikeli bir herif bu... Acaba kimin çırağı imiş...

— Kimbilir!.. Bu, Bursadan daima iyi pehlivan çıktığını söylerler... Her halde iyi bir usta elinden çıkmış olacak.

— Kıyıcı da yabana atılır pehlivan değil.. Fakat öteki üstün olduğu için güreş uyduramadı.

— Bu, herif de Abbas kadar tehlikeli demektir.

— Abbastan daha tehlikeli...

Dedi.

Bu lâflara kulak misafiri olan Cazgır, söze karıştı:

— Bursalı, çok tehlikeli bir güreşçi...

Demeğe kalmadı, Bursalı Ali birdenbire künteye geçerek hasmını astı, ve, bekletmeden ustalıkla Kıyıcıyı aşırıp yendi. Bu hareket Cazgırı da, Yörüğü de hayrete düşürdü. Bursalı, gayet ustalıklı hareket etmişti. Hasmını künte ile basacakmış gibi uğraşırken birdenbire künteleyip kasıklıyarak dağıtmıştı. Ve. ânen havalandırıp aşırmıştı. Bu derece ince düşünen bir pehlivan her halde usta idi. Yörük Ali, parmak ısırdı ve:

— Ben, böyle usta pehlivan görmedim şimdiye kadar... Çok zeki bir pehlivan... İşte bununla güreş olur. Hem de tam bir güreş... İnsan böyle bir pehlivana yenilse bile gam yemez...

Çalık:

— Evet, usta!.. Tehlikeli...

— Ne yapalım tehlikeli ise?.. O, tehlikeli ise biz de tehlikeliyiz...

Dedi Yörük Ali... Çalık, gülüyordu. Cazgır:

— İkiniz güzel bir güreş çıkarırsınız...

— Eş verirsen yaparız bu işi..

— Yoo... Bu olamaz.. Sivaslıyı ortadan çıkarmak lâzım.

— Bu, ayı herifle mi uğraştıracaksın bizi..

— E!.. Sivaslıyı ortadan çıkarmak lâzım. Çıkaramazsanız, başaltı başına kalır.

Dedi.

Bursalı Ali de, hasmını yenerek istirahate çekilmişti. Ortada üç kişi vardı. Bunlar da Yörük Ali, Sivaslı Abbas, Bursalı Ali... Üçü de birbirlerini bekliyor demekti. Çalık, üzülüyordu. Hasımlar berbattı. Yörük Aliden emin olmakla beraber tehlikeler de mevcuttu. Hele o yarma Sivaslıyı ortadan çıkarmak kolay değildi. O, adam kolay kolay yenilemezdi. Üste de elli saat güreşirdi. Eğer Yörükle finale kalırsa beraberliğe giderdi güreş. Belki de Yörüğü yenerdi.

Çok geçmedi. Çok tuhaf bir şey oldu. Deli Mustafa, Şahinzadeyi ters kepçeye taktı. Şahinzade fena kapana girmişti. Ters kepçeden kurtulmak için döneyim dedi. Mustafa da ters paçadan tutup çekince açık düşüp uzandı. Şahinzade, mağlûp olmuştu. Mustafa, hemen ayağa kalkıp temennayı bastı. Şahinzade kendi hatasiyle kendi kendini yenmiş oldu. Deli Mustafa da galipler sırasına geçerek oturdu. Fakat Yörük Ali için ne Şahinzade ve ne de Mustafa düşünülecek hasımlardan değildi. Çünkü bu, pehlivanların ne demek olduğunu biliyordu. Ve, onları yenmişti. Mustafanın galibiyeti ne Çalığı ve ne de Yörüğü düşündürmüştü. O, nasıl olsa meydandan çıkarılırdı. Yalnız Mustafanın galibiyeti üzerine Cazgır:

— Eh!.. Sivaslı Abbasa eş çıktı!

Diye söylendi. Bunu işiten Çalık, derin bir nefes aldı. Mustafa, Sivaslıya eş olursa fena olmazdı. Hiç olmazsa Sivaslı epeyce yorulurdu. Hızı kesilirdi. Yörük gülerek:

— Sivaslıyı sen, bana ver usta! Biz uydururuz ona güreşi... Allah kerimdir. Biz de biliriz harman güreşini.

Dedi.

Yörük Alinin harman güreşi dediği karakucak demekti. Rumeli Türkleri karakucak güreşine harman güreşi derler... Harman yerinde yağlanmadan tıpkı karakucak gibi güreşirler. Köylerde her vakit yağ olmadığı için köylüler, harman yerlerinde kuru kuruya tutarlar. İşte Yörük Alinin dediği harman güreşi buydu. Yani ben de karakucaktan anlarım, diyordu. Fakat Sivaslı Abbasla kuru güreş tutmak başa belâ almaktı. Eğer güreşler, kuru olmuş olsa idi, Sivaslının karşısına çıkamazdı. Sivaslı Abbas, rahmetli Keçeliye benziyordu. İri yarı, elli, ayaklı zebellâ gibi bir adamdı. Keçeli de öyle değil miydi?

(Arkası var)

BULMACA

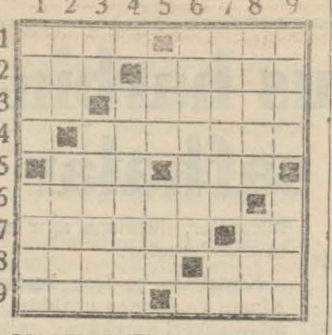

SOLDAN SAĞA:

1 — Günde beş defa okunur — Koyun ayağı. 2 — Yarı karanlık — Kaynatarak mikrobu yok etme. 3 — Erkek — Perili. 4 — Birlikte. 5 — Spor müsabakası — Tersi defa. 6 — Evlerin üstünü örter. 7 — Emanetten bırakılan şey. 8 — Sigara kutusu, şöhret. 9 — Komşu bir memleket — At yetiştirilen yer.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1 — Kalbur — Bir nevi başlık. 2 — Göç — Bina yapan san'atkâr. 3 — Yemek — Kulübenin bir nevi. 4 — Eski bir Türk kavmi. 5 — Vücudümüzün ifrazatından — Suyun yükselmesi. 6 — Tufeyli. 7 — Son — Şart edatı. 8 — Bir meyva — Geniş değil. 9 — Emreden — Sığırın küçüğü.

— Dünkü bulmacanın halli —

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	A	M	İ	K	■	M	U	S	A
2	Y	A	N	I	K	■	Ç	A	Ğ
3	E	K	■	Z	A	M	■	L	I
4	T	A	R	A	V	E	T	■	L
5	■	S	A	M	■	K	A	Y	■
6	T	■	K	I	R	A	V	A	T
7	E	R	■	K	A	N	■	S	U
8	K	O	L	■	Z	İ	Y	A	N
9	E	M	E	L	■	K	U	K	A

Giresun Belediye Reisliği

Giresun, (Hususî) — Yapılmakta olan belediye intihabı sona ermiş, belediye reisliğine yıllardanberi bu işi yapmakta olan Eşref Dizder seçilmiştir. Eşref Dizder'e muvaffakıyetler dileriz.

Rakı satmamış

Taksimde tütün ve rakı bayiliği yapan İlya oğlu Hristoforos adında biri dükkânında 11 şişe yarı mikiloluk rakı bulunduğu halde bunları gelen müşterilere satmakta nimtina ettiği için dün millî korunma mahkemesine verilmiş ve suçlu hakkında tahkikata başlanmıştır.

Bir sandal battı

Büyükadada Firuzağa sokağında 1 numarada oturan Ahmet oğlu Ferit ile aynı mahalde ikamet eden arkadaşı Adem dün saat 15 raddelerinde Fenerbahçeden kiraladıkları bir sandalla Büyükadaya geçerlerken hava birdenbire bozmuş ve tam Heybeli önlerine yaklaştıkları sırada da sandalları kapaklanarak batmıştır. Fakat iki genç yüzerek Heybeliye çıkmağa muvaffak olmuşlardır. Az sonra da batan sandal kayıkçılar tarafından kurtarılmıştır.

Yeni bir lâyiha

Ankara, 13 (Hususî muhabirimizden telefonla) — Hükûmet milli korunma kanununda bazı tadilât yapan bir kanun lâyihasını yakında meclise verecektir.

VEFAT

Maliye Vekâleti Hukuk Müşaviri Bay Süleyman Faik Özkan'ın hemşirezadesi, Başvekâlet kararlar dairesi müdürü Bay Enver Oral'ın kayın valdesi, Denizli Cerrahî hastanesi başe subayı Muhittin, Fatih Sulh hâkimi Cevat ve Matbuat Umum Müdür muavini İzzettin Tuğrul Nişbayın hemşireleri Bayan Memduha Nişbayın tedavi edilmekte olduğu Haydarpaşa hastahanesinde Cuma gecesi vefat ettiği teessürle haber alınmıştır.

Cenaze namazı dün Kadıköyünde Osman Ağa camiinde kılındıktan sonra Üsküdar Şehitliğindeki medfenine tevdi edilen merhumeye Cenabıhaktan mağfiret diler, kederli ailesine taziyetlerimizi bildiririz.

İstanbul Belediyesi
ŞEHİR TİYATROSU
Saat 20.30 da
DRAM KISMI
NUH
KOMEDİ KISMI
Asrileşen Baba
Her Çarşamba saat 14 de
ÇOCUK TİYATROSU

DOKTOR
HAFIZ CEMAL
Lokman Hekim
Dahiliye Mütehassısı
Divanyolu

Türkiye Greko-Romen güreş birinciliği

(Baştarafı 2 inci Sayfada)

dan güreşlere iştirak edememişlerdir.

Müsabakalara bugün de saat 14 den itibaren Fatih Güreş Klübü salonunda devam edilecek ve her sikletin Türkiye Greko - Romen güreş birincileri tesbit edilecektir.

Bugünkü liğ maçları

Liğ maçlarına bugün Fenerbahçe ve Şeref stadlarında devam edilecektir. Şeref stadında: İstanbulsporla - Taksim, Beşiktaşla - Süleymaniye, Altıntuğla - Beykoz. Fenerbahçe stadında da: Fenerbahçe - Davutpaşa, Galatasarayla Vefa takımları karşılaşacaklardır.

Günün en mühim maçı Galatasaray - Vefa müsabakasıdır. Bu seneki maçlara takımlarını iyice takviye ederek çıkan yeşil beyazlılar elde ettikleri parlak neticelerle millî kümeye doğru esaslı adımlar atmış vaziyettedirler. Galatasaraya gelince: Sarı kırmızılı takım bu yıl geçen senekinden zayıf görünüyor. Birinci devrenin sonlarına gelmemize rağmen henüz takımlarını tesbit edemediler. Sahaya her hafta değişik bir kadro ile çıkıyorlar. Bu liğ maçlarının başından beri kuvvetli takımlara karşı iyi neticeler alan ve bilhassa üstün bir oyundan sonra Fenerbahçe ile beraberlik elde eden Vefanın bugün Galatasarayı bir hayli hırpalıyacağını umuyoruz.

Enflâsyona karşı

(Baştarafı 3 üncüde)

Maliyemizin ve iktısadiyatımızın bütün inceliklerine vakıf olan kıymetli Başvekil Saracoğlu Şükrü Millet Meclisindeki son nutkunda vaziyeti pek açık olarak izah etmekte hiç tereddüt etmiyerek (700) milyona varan evrakı nakdiyenin bir enflâsyon havası uyandırması tehlikesini önlemek mevkiinde bulunduğunu ifade etmektedir. Hâdise ve hastalıklara adlarını koymaktan ancak zayıflar çekinir. Memlekette böylece bir para bolluğu, harbin doğurduğu zaruretlerden gelme, bir mübadele vasıtası mebzuliyeti olduğuna nazaran devlet tedavüldeki evrakın bir kısmını piyasadan çekmek istemiştir. Bunun için yeni kurulan varlık vergisi bir tulumba ve pompa hizmetini görecektir. Harp havası yüzünden ihtikâr, kâr, ticaret vesaire namiyle normalden fazla kazanılan paraların bir kısmı devlet hazinesine tekrar girecektir. Böylece kabarıkça kâğıt yekûnu memleket içinde azalacaktır. Bu tedbirin en klâsik çarelerden biri olduğu pek bedihidir. Maamafih devlet fiyat politikası üzerinde çok hassas davranmak mecburiyet ve külfetinden kurtulmuş değildir. Bilâkis.. Çünkü fiyatlar herhangi bir tesir altında yükselmekte devam ederse varlık vergisi ile hazineye avdet etmiş olan nakitlerin tekrar halkın duyacağı fazla para ihtiyacı karşısında cereyana kapılması ihtimali pek ziyade varit sayılır. Esasen bütçenin denk ve mütevazin olması enflâsyon tehlikesine karşı en kat'î ve ciddî teminattır. Çünkü bütçesi denk olmıyan bir memleketin enflâsyona karşı tâli tedbirler alması pek az müsbir olabilir. Bu âdeta denizin yüksek dalgalarına karşı kumdan bir sed çekmek gibi olur. Nitekim Puankara Fransada enflâsyonu önlemek ve para kıymetinin düşmesine mani olmak istediği vakit ilk tedbir olarak bütçeyi tevazün etti ve birçok masrafları, hattâ zarurî masrafları kıstı. Faraza fiilen işlemekte olan muhakimin sayısını bile azaltacak kadar ileri gitti.

İktısat ve para meselelerinin ehemmiyet kesbettiği ve devletlerin baş düşünceleri arasına girdiği nazik zamanlarda Başvekilin eski mesleği icabı bu bahislerle istinas etmiş bir zat olması acaba sırf bir tesadüf eseri midir?

Hüseyin Şükrü Baban

Yeni Tramvay Durakları

İstanbul Belediyesi Elektrik, Tramvay ve Tünel işletmeleri Umum Müdürlüğünden :

16 İkinci teşrin 1942 Pazartesi sabahından itibaren tramvay durak yerleri aşağıda gösterilmiştir.

Bu durakların dışında tramvay arabaları yolcu almıyacak ve indirmiyecektir. Sayın yolculara bildirilir.

Aksaray şebekesi	Beşiktaş Şebekesi	Beyoğlu Şebekesi
Edirnekapı	Bebek	Mecidiye köyü
Atik Ali	Arnavutköy	Şişli
Fatih	Kuruçeşme	Hamam
Şehzadebaşı	Ortaköy	Harbiye
Beyazıt	Galatasaray	Taksim
Topkapı	Barbaros	Galatasaray
Şehremini	Akaretler	Tünel
Çapa	Dolmabahçe	Tepebaşı
Haseki Hastanesi	Kabataş	Bankalar
Yedikule	Kolordu	Karaköy
Samatya	Tophane	Eminönü
Etyemez	Karaköy	Nişantaşı
Aksaray	Eminönü	Teşvikiye
Lâleli		Maçka
Belediye		Tepeüstü
Sultanahmet		Kurtuluş
Sirkeci		
Bahçekapı		
Eminönü		

(1429)

Mayi katran istiyenlere

«Çoçak ve Cehenemdere» ormanlarında çam çırasından «Mayi katran» imal ettirmekteyiz. İsteyenlere nümune gönderilir. Alıcıların Mersinde Şirketimize müracaatları: Kısa telg. adresi: Mersin TORMAN
Telefon : 139
TROS ORMAN ŞİRKETİ «Mersin»
Orman İşletmesi

Emniyet Sandığı ilânları

Taksitli emlâk satışı sekiz senede yüzde 5 faizle ödenir

Semti	Cinsi	Muhammen Kıymeti
Boğaziçinde Anadoluhisarında eski Otaktepe yeni Sakabayırı sokağında eski 17 yeni 3,3/1 No. lu	Bir buçuk katta dört odalı maahır ahşap bir evin tamamı (hâlen bir buçuk katı kâğir olmak üzere altı odalı bir ev)	1600

1 — Artırma 23/11/942 tarihine düşen Pazartesi günü yapılacak ve 14 den 16 ya kadar devam edecektir.

İhale artırma sonunda en yüksek bedel verene yapılır.

2 — Artırmaya girmek için muhammen kıymetin % 15 şi nisbetinde pey akçesi yatırmak lâzımdır.

3 — Artırma bedelinin dörtte biri peşin geri kalanı sekiz senede sekiz müsavi taksitte ödenir. Taksitler % 5 faize tâbidir.

4 — Taksitler ödenineeye kadar gayrimenkul sandığa birinci derecede ipotekli kalır.

5 — Binanın fotoğrafını sandık dahilindeki satış salonunda teşhir olunmaktadır. Fazla tafsilât almak için salona müracaat edilir. (764)

Yirmi beşinden sonra Erkek Olan Kadın'ın ANLATTIKLARI

Kız doğup sonradan ameliyatla erkek olmak, nadir olmakla beraber o kadar duyulmadık bir hâdise sayılmaz; fakat 25 yıl kız diye yaşamak, gençliğin en sıcak kanlı devrini, iki cinsten hiç birinde yerini bulamıyarak geçirmek, herhalde çok meraklı bir şeydir.

Yakın zamanda, Polonyada geçmiş olan bu hakiki maceranın kahramanı kendi yazdığı bu kitapta bize, kendini kız bildiği halde ne kız, ne erkek olmadığını anlayınca ne azaplar içinde kaldığını, ne ıstıraplar çektiğini yüreğinin bütün açıklığiyle anlatıyor ve bize hiçbir zaman sırrına eremiyeceğimiz kadın psikolojisiyle erkek duygularının bir vücutta nasıl birleştiğini ve kendisini nasıl dalâletten dalâlete düşürdüğünü, en sonra bir cerrah neşteriyle cinsiyetine ve insanlar arasında bahtiyarlığa nasıl kavuştuğunu naklediyor.

Mevzu, hiçbir romanda rastlıyamıyacağımız ve sonradan cinsiyeti değişen hiçbir kimsenin anlatmadığı kadar merak ve heyecan veren bir mevzudur. Yazılışı edibanedir. Tercümesi açık ve akıcı bir üslûptadır.

Yazan: MERCEL ALLAİN, Tercüme eden: A. ÇALIKOĞLUDUR.
Fiyatı 100 kuruştur.

HİLMİ KİTAPEVİ

ASETİLOPİRİN NEŞ'ET
GRİP - NEZLE - BAŞ ve DİŞ AĞRILARI
SOĞUK ALGINLIĞINA KARŞI TESİRİ KATİDİR.
2 lik zarf ve 20 lik tüpleri her Eczaneden arayınız.

TÜRKİYE CÜMHURİYETİ
ZİRAAT BANKASI
Kuruluş tarihi: 1888 - Sermayesi: 100.000.000 Türk lirası
Şube ve Ajans adedi: 265

Zirai ve icarî her türlü banka muameleleri
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor

Ziraat Bankasında kumbaralı ve kumbarasız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4	adet	1.000	Liralık	4.000	Lira	100	adet	50	Liralık	5.000	Lira
4	»	500	»	2.000	»	120	»	40	»	4.800	»
4	»	250	»	1.000	»	160	»	20	»	3.200	»
40	»	100	»	4.000	»						

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir.

Kur'alar senede dört defa 11 Mart, 11 Haziran, 11 Eylül ve 11 Birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

Hendek Hukuk mahkemesinden :

942 - 158

Hendeğin Yağbasan K.den Mustafa oğlu Süleyman Çakıra:

Hendeğin Hamidiyei Sanî köyünden Ahmet kızı Ayşe Körükçü tarafından aleyhinize açılan, mezbure ile 931 senesinde ve evlenmek maksadile birleşip üç sene bir arada karı koca hayatı geçirdiğiniz ve bu birleşme neticesi Bekir adında ve hâlen yedi yaşlarında bulunan bir erkek çocuğunuz dünyaya geldiği ve evlilik muamelesinin sicili nüfusa tescil ve tekâmül ettirmemekle beraber mezbureyi terkedip gittiğiniz ve bu suretle küçüğün kayıt harici olduğundan babasının tanınmasına mütedair olan 942/158 esas numaralı davadan dolayı ikametgâhınız meçhul olduğundan ilân suretile tebliğ edilen davetiye ve gıyap kararı üzerine gelmediğiniz ve vekil de göndermediğinizden gıyabınızda, küçük Bekirin mezbure ile münasebetinizden ve sulbünüzden olduğu şahadet vesair edille ile sabit olduğundan bu çocuğun sizden olduğu ve babası bulunduğunuza ve bu sure[illegible] le nesebinin tanınmasına 25/9/[illegible] tarihinde karar verilmiş olduğundan ilân tarihinden itibaren 15 [illegible] müddet zarfında temyiz etmediğiniz takdirde hükmün iktisabı [illegible] iyet edeceği tebliğ yerine kaim olmak üzere ilân olunur.

Yeni Sabah
ABONE BEDELİ

	Türkiye	Ecnebi
Senelik	1400 Kr.	2700 »
6 Aylık	750 »	1450 »
3 Aylık	400 »	800 »
Aylık	150	

Sahibi: A. Cemaleddin Saracoğlu
Neşriyat Müdürü: M. Sami Karayel
Basıldığı yer: H. Bekir Gürsoylar ve A. Cemaleddin Saraçoğlu matbaası